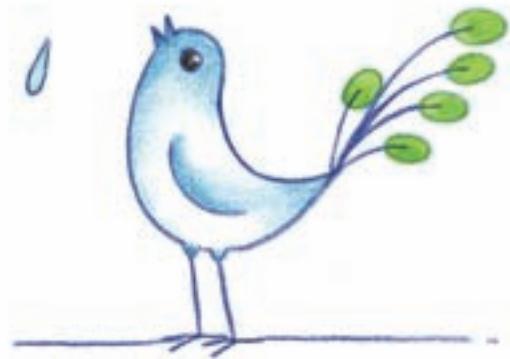

الْأَنْجَانِي
الْأَحْمَنِ

مشخصات دانشآموز

نام و نام خانوادگی : ..... نام کلاس : .....
نام مدرسه : ..... نام معلم : .....
نشانی مدرسه : .....
.....

دانشآموزان عزیز !

سعی کنیم از همه‌ی کتاب‌های درسی خود به‌ویژه کتاب آموزش قرآن که دارای آیات نورانی قرآن کریم است، به‌خوبی محافظت کنیم، همیشه آن را پاکیزه نگه‌داریم و در احترام به آن بکوشیم؛ و چه خوب است همیشه در کلاس قرآن با وضو باشیم.
شایسته است در پایان سال تحصیلی، این کتاب را در کتابخانه‌ی خود نگه‌داری کنیم یا به مدرسه تحویل دهیم.

آموزش قرآن

سوم دبستان

براساس مصوبه جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی ۳ جلسه در هفته تدریس می‌شود. ضمناً در تدریس این کتاب، استفاده از لوحه‌ی آموزشی ضروری است.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تأییف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب: آموزش قرآن سوم دبستان - ۱۲/۱

مؤلفان: ابوالفضل انوشیدپور، دکتر محی الدین بهرام محمدیان، الله ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی،

سیدمهدي سيف، رضا نباتي و مسعود وکيل

با همکاري: سيد محمدعلی جواهريان، محمد قدوسی

كارشناس آموزش ابتدائي: طبيبه حمزه‌بيكى

بازنويسي داستان‌ها: محمدعلي دهقاني

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزيع: اداره‌ی کل چاپ و توزيع کتاب‌های درسی

طراح گرافيك و تصویرگر: نفيسه شهدادي

طراح جلد: طاهره حسن‌زاده، نفيسه شهدادي

با همکاري و اجراء كامپيوتری: گلبرگ كيانى

صفحه‌آرا: على نجمي

ناشر: اداره‌ی کل چاپ و توزيع کتاب‌های درسی

تهران: خيابان ايرانشهر شمالی- ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهيد موسوي)

تلفن: ۰۹۱۱۶۱-۸۸۸۳، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰، کدپستي: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،

وبسایت: www.chap.sch.ir

چايخانه: شركت افست «سهامي عام» (WWW.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ پنجم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

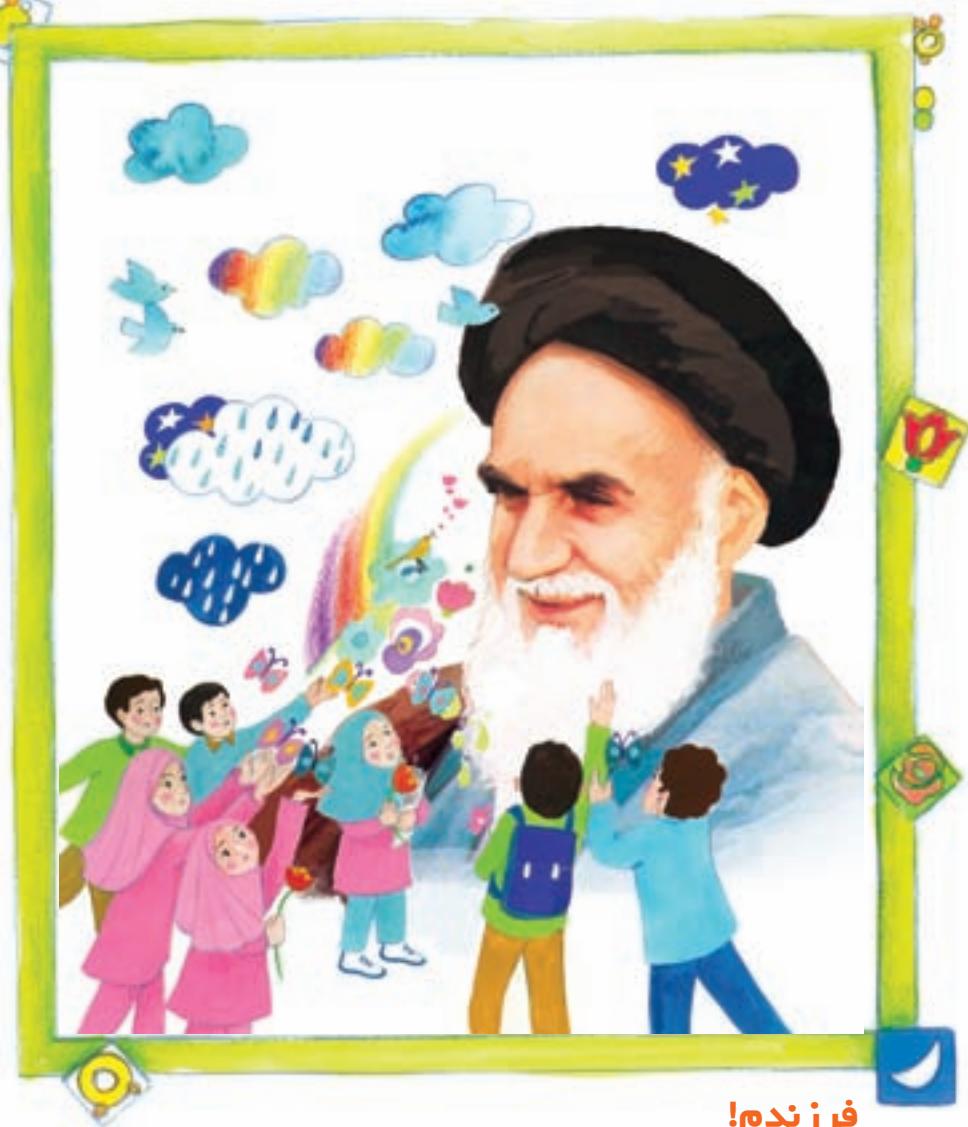
شابک ۶-۰۷-۱۰۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1007-6

۱- فصل اول، ۳ جلسه در هفته (مجموعاً ۱۲ جلسه)

فصل دوم، از اول آبان ماه تا اواسط آذر ماه (حدود ۶/۵ هفتة) ۳۳ روز پيابي آموزشی

فصل سوم، طی ۲ جلسه در هفته

فرزندم!

قرآن، سخن خدا با انسان است.

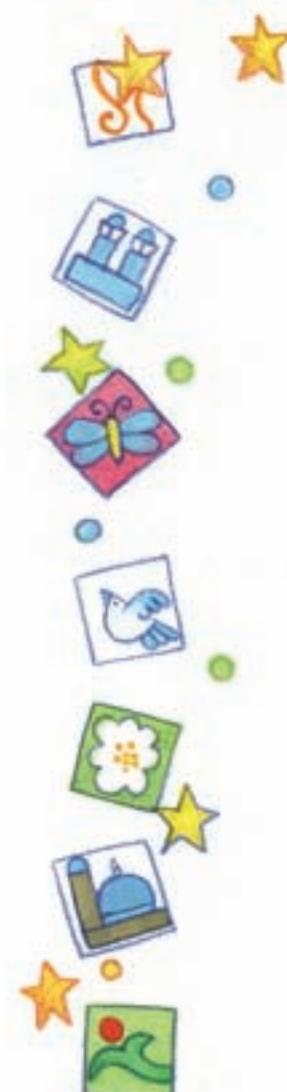
قرآن، انسان را به اخلاق و خوبی دعوت می‌کند.

امام خمینی (ره)

فهرست

۲	فصل اول: آموزش نماز
۴	اذان و اقامه
۶	سوره‌ی حمد
۸	سوره‌ی توحید
۹	اذکار نماز
۱۴	آیه‌ی صلوات
۱۶	فصل دوم: آموزش روخوانی قرآن کریم
۱۸	روز اول، یادآوری ترکیب حروف و حرکات
۱۹	روز دوم، یادآوری حرف ساکن
۲۱	روز سوم، تمرین حرف ساکن
۲۲	روز چهارم، یادآوری تنوین
۲۴	روز پنجم، تمرین تنوین
۲۵	روز ششم، یادآوری تشدید

- ۲۷ روز هفتم، تمرین تشدید (۱)
- ۲۸ روز هشتم، تمرین تشدید (۲)
- ۲۹ روز نهم، یادآوری خواندن «له» و «له‌ی»
- ۳۰ روز دهم، تمرین خواندن «له» و «له‌ی»
- ۳۱ روز یازدهم، پایه‌های همزه
- ۳۲ روزدوازدهم، تمرین پایه همزه (۱)
- ۳۳ روز سیزدهم، تمرین پایه همزه (۲)
- ۳۴ روز چهاردهم، حروف ناخوانا (۱)
- ۳۵ روز پانزدهم، تمرین حروف ناخوانا (۱)
- ۳۶ روز شانزدهم، حروف ناخوانا (۲)
- ۳۹ روز هفدهم، تمرین حروف ناخوانا (۲)
- ۴۰ روز هجدهم، حروف ناخوانا (۳)
- ۴۲ روز نوزدهم، تمرین حروف ناخوانا (۳)
- ۴۳ روز بیستم تا سی و سوم، تمرین و روخوانی قرآن

۵۸

فصل سوم: انس با قرآن کریم

۶۰

انس با قرآن کریم (۱) سوره‌ی حمد و سوره‌ی بقره آیات ۱ تا ۵

۶۴

انس با قرآن کریم (۲) آیه‌الکرسی

۶۷

انس با قرآن کریم (۳) سوره‌ی ابراهیم آیات ۳۵ تا ۴۱

۶۸

داستان چشمهدی زمزم

۷۳

انس با قرآن کریم (۴) سوره‌ی إسراء آیات ۲۱ تا ۲۷

۷۶

انس با قرآن کریم (۵) سوره‌ی آل عمران آیات ۵۵ تا ۶۰

۷۹

انس با قرآن کریم (۶) سوره‌ی طه آیات ۱۳ تا ۲۸

۸۰

داستان پیامبری حضرت موسی علیه السلام

۸۵

انس با قرآن کریم (۷) سوره‌ی مائدہ آیات ۴۸ تا ۵۰

۸۸

انس با قرآن کریم (۸) سوره‌ی طه آیات ۱۱۴ تا ۱۲۲

۹۱

انس با قرآن کریم (۹) سوره‌ی طه آیات ۴۰ تا ۴۵

۹۲

داستان به سوی مبارزه‌ی بزرگ

	فهرست
۹۷	انس با قرآن کریم (۱۰) سوره‌ی حج آیات ۷۴ تا ۷۸
۱۰۰	انس با قرآن کریم (۱۱) سوره‌های قدر و زلزال
۱۰۳	انس با قرآن کریم (۱۲) سوره‌ی شعرا آیات ۴۰ تا ۵۱
۱۰۴	داستان پیروزی حضرت موسی علیه السلام
۱۰۹	انس با قرآن کریم (۱۳) سوره‌ی شوری آیات ۳۶ تا ۴۴
۱۱۲	انس با قرآن کریم (۱۴) سوره‌ی قصص آیات ۷۳ تا ۷۷
۱۱۵	انس با قرآن کریم (۱۵) سوره‌های عادیات و قارعه
۱۱۷	داستان صبح پیروزی
۱۲۱	انس با قرآن کریم (۱۶) سوره‌ی بقره آیات ۷۹ تا ۸۳
۱۲۴	قرآن در تابستان
۱۲۵ تا ۱۳۶	سوره‌ی بقره آیات ۱ تا ۸۸
۱۳۷	فهرست کلمات
۱۴۰	بیش‌تر بخوانیم، بیش‌تر بدانیم

حضرت علی علیه السلام فرمود :

حق فرزند بر پدر این است که برای او، نام خوب انتخاب کند، او را با ادب و نیکو تربیت کرده و به او قرآن بیاموزد.

نهج البلاغه فیض الاسلام، حکمت ۲۹۱

پیش‌گفتار

پدر و مادر گرامی

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. از آن‌جا که فراگیری و انس با قرآن کریم به‌ویژه در دوران کودکی نقش بسیار مهمی در «تربیت قرآنی» کودک دارد، انتظار ما از شما اولیای گرامی آن است که با توجه به نکات زیر، ما را در آموزش قرآن به کودک عزیز خود یاری کنید.

۱- همان‌طور که کودکان ما، نماز خواندن و روزه‌گرفتن را از ما می‌آموزند، انس با قرآن را نیز از ما یاد می‌گیرند. اگر ما هر روز مقداری از قرآن را بخوانیم و به معنای آیات توجه کنیم، می‌توانیم الگوی عملی برای انس آنان با قرآن کریم باشیم. باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما درک کنند که همه می‌خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، عمل به دستورات خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲- از فرزندتان بخواهید آن‌چه از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. آیات قرآن کریم را برای شما از روی کتاب بخواند و سایر تکالیف کتاب خود را با نظرارت شما انجام دهد.

۳- او را تشویق کنید هر روز حدود ۱۰ دقیقه آیات و عبارات قرآنی هر درس را از روی کتاب یا از روی قرآن کامل، بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و عبارات قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز عبارات قرآن را برای داش آموزان نمی‌خواند، بلکه خود داش آموزان می‌توانند عبارات قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات اشتباهی داشت، از او بخواهید که برگردد و دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش بی‌برد و آن را اصلاح کند. در مراحل اولیه، اگر اشتباهات او نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی آن‌ها را به او گوشزد کنید.

۴- همان‌طور که می‌دانید یکی از وظایف مهم والدین، آموزش نماز به فرزندان است. خداوند در آیه‌ی ۱۳۲ سوره‌ی طه می‌فرماید خانواده‌ی خود را به نماز امر کنید و در این کار، پایداری و حوصله به

خرج دهید. آموزش قرائت نماز در فصل اول همین کتاب آمده است. برای یادگیری بهتر، با آموزگار فرزندتان همکاری نمایید و در صورت امکان نوار آموزش نماز را برای فرزند خود تهیه کنید تا در خانه با آن تمرین کند. خوب است به روشی برانگیزنده و جذاب، او را به خواندن نمازهای روزانه تشویق کنید. اهدای جوايز مناسب، موجب علاقه‌ی بیشتر فرزندتان به یادگیری نماز و قرآن می‌شود. در این امر نیز با آموزگار او همکاری کنید.

۵- حفظ آيات قرآنی کتاب الزامی نیست؛ ولی اگر فرزند شما به حفظ سوره‌های کتاب علاقه‌نشان می‌دهد، او را به انجام این کار تشویق کنید. این امر زمینه‌ی شرکت او را در مسابقات قرآن مدرسه نیز فراهم می‌کند.

۶- در برخی از دروس یکی از عبارات زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام‌های قرآنی و همچنین ترجمه‌ی آن‌ها الزامی نیست؛ ولی اگر کودک شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا بتواند به تدریج آن‌ها سرلوحه‌ی زندگی خویش فرار دهد. ضمناً حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن مدرسه نیز آماده می‌کند.

۷- غالباً مفهوم هریک از پیام‌ها با مجموعه‌ای از تصاویر توضیح داده شده و از دانش‌آموزان خواسته شده است که درباره‌ی مفهوم پیام، موضوع جدیدی را نقاشی کنند یا چندجمله‌ای بنویسند. این امر زمینه‌ی خلاقیت آن‌ها را فراهم می‌آورد. نباید از آن‌ها انتظار پاسخ مشخصی را داشت، بلکه هر مطلب مناسبی را بیان کنند، می‌تواند به نوعی پاسخ مطلوب باشد. از این‌رو، باید پاسخ را پذیرفت و آن‌ها را تشویق کرد.

۸- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه بیشتر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و سخن گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.

۹- اگر شما با روش‌های آموزش روخوانی قرآن آشنایی دارید، از کتاب درسی پیش‌نگیرید و هیچ قاعده‌ای را علاوه بر آن‌چه در کتاب آمده است به او نیاموزید. به یاری خداوند، این آموزش با نظم خاصی پیش‌رفته و کامل خواهد شد.

۱۰- به یاد داشته باشید هیچ وقت بر کودک خود سخت نگیرید بلکه موفقتی‌های او را ارج نهید و با ملاحظت، نرمی، صبر و حوصله به او کمک کنید تا ضعف‌های خود را جبران کند.

۱۱- آموزگار کودک شما بسیار خوشحال می‌شود که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش‌تر فرزندتان، در اختیار شما قرار دهد؛ و صمیمانه آماده است از تجربیات شما نیز بهره‌مند شود. به امید آن که فرزند شما در آینده انسانی مؤمن، بندی خوب خدا، خدمتگزار مردم و از باقیات صالحات برای همه‌ی ما و در یک کلمه یار با وفای حضرت امام زمان علیه السلام باشد.

همکار و آموزگار گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور توفیق بیشتر در آموزش این کتاب، آشنایی با اهداف، محتوا و روش تدریس هریک از فصل‌های آن ضروری است. لطفاً این مطالب را به دقت مطالعه کنید.

آموزش قرائت نماز

فصل اول

این فصل به آموزش قرائت نماز می‌پردازد تا دانش‌آموزان توانایی لازم را در خواندن اذکار نماز به دست آورند. این آموزش طی ۴ هفته‌ی مهرماه و هر هفته سه ساعت به روش زیر انجام می‌شود.

روش تدریس اذکار نماز

- لوحه‌ی اذکار نماز و نوار آموزشی مربوط را از قبل آماده کنید و طی مراحل زیر آموزش دهید.
  - ۱- لوحه‌ی اذکار نماز را به ترتیب در محل مناسبی مقابل دانش‌آموزان نصب کنید.
  - ۲- از دانش‌آموزان بخواهید اذکار نماز را سطر به سطر، همراه اشاره‌ی شما به صورت دسته‌جمعی بخش بخش بخوانند (شیوه‌ی صحیح اشاره به بخش‌های کلمات در قسمت آموزش روخوانی در همین پیش‌گفتار آمده است).
  - ۳- پس از توانایی نسبی دانش‌آموزان در روخوانی اذکار نماز، قرائت این اذکار را از نوار آموزشی پخش می‌کنید و از دانش‌آموزان می‌خواهید به دستور نوار عمل کرده و همراه آن جمع‌خوانی کنند. هنگام شنیدن قرائت اذکار از نوار، از دانش‌آموزان بخواهید از روی کتاب خود خط را نشان دهند و با نوار پیش بروند.

دو تذکر مهم :

- ۱- آموزش قرائت اذکار نماز در طی ۸ جلسه در مهرماه (هر هفته دو ساعت) انجام می‌شود؛ اما همان‌طور که می‌دانید تسلط کافی در خواندن اذکار نماز به تمرین و ممارست بیشتر نیاز دارد. برای این منظور در فصل سوم همین کتاب، تمرین‌هایی آمده است که با انجام آن‌ها تا پایان سال تحصیلی، ان شاء الله همه‌ی دانش‌آموزان در خواندن نماز، توانایی کافی پیدا خواهند کرد.
- ۲- ضمن تشویق دانش‌آموزان به یادگیری و خواندن نماز، بر آن‌ها سخت نگیرید، بیشتر بر توفیقات آن‌ها تأکید کنید تا ضمن احساس موفقیت به رفع نواقص خود نیز علاقه‌مند شوند. قابل ذکر است ترجمه‌ی نماز برای مطالعه‌ی آزاد است و آموختن آن اجباری نیست.

در این برنامه برای کسب توانایی روخوانی قرآن کریم، تأکید اصلی بر ضرورت استمرار آموزش و تمرین و تکرار روزانه است. مطالب مربوط به این فصل با هدف کسب مهارت روخوانی قرآن کریم تنظیم شده است، زیرا در مراحل اولیه یادگیری، تمرین مستمر و روزانه نقش بسزایی در کسب مهارت مورد نظر دارد. به همین منظور در طی ۳۳ روز متوالی درزنگ اول یا دوم هر روز تدریس می‌شود. در ۱۹ روز اول ضمن یادآوری و آموزش قواعد روخوانی، دانشآموزان مهارت کافی در به کار بردن این قواعد در روخوانی کلمات، عبارات و آیات قرآنی به دست می‌آورند و در ۱۴ روز دوم با تمرین کافی به توانایی روخوانی آیاتی از قرآن دست می‌یابند. روش تدریس هر کدام از این دو بخش به شرح زیر است.

بخش اول – یادآوری و آموزش قواعد روخوانی قرآن

برای تدریس هرچه بهتر این بخش می‌توانید به کتاب روش آموزش قرآن دوره‌ی ابتدایی ویژه مراکز تربیت معلم رشته‌ی ابتدایی کُد ۶۰۱۱ و همچنین کتاب راهنمای معلم آموزش قرآن پایه‌ی دوم و سوم ابتدایی مراجعه کنید. در اینجا به اختصار مراحل تدریس به شرح زیر بیان می‌شود.

۱- لوحه‌ی مربوط را در محل مناسب نصب کنید.

۲- با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمات، از دانشآموزان بخواهید که کلمات و عبارات را به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند. در صورت نیاز این مرحله را یک یا دو بار دیگر تکرار کنید.

۳- قاعده‌ی مربوط را به روش بیان شده در یکی از کتاب‌های فوق به زبان ساده توضیح دهید.

۴- تعدادی از دانشآموزان، هر کدام یک سطر از لوح را به صورت انفرادی می‌خوانند؛ ابتدا دانشآموزان قوی‌تر و سپس سایر دانشآموزان.

۵- از دانشآموزان بخواهید که هر کدام یک سطر از کلمات و عبارات قرآنی را که در تمرین دیگری آمده است، از روی کتاب خود بخوانند. این فعالیت را به میزانی که نیاز است و وقت دارد، تکرار کنید.

تذکر: در پایان این بخش، دانشآموزان را تشویق کنید که درس هر روز قرآن را چند بار در خانه تمرین و تکرار کرده تا برای درس روز بعد کاملاً آماده باشند.

با توجه به اهمیت شیوه‌ی صحیح اشاره به بخش‌های کلمات در آموزش لوحه‌های قرآن، قبل از بیان روش تدریس روخوانی قرآن کریم، این شیوه به اختصار توضیح داده می‌شود.

نحوه‌ی اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمات

اشاره‌ی صحیح و فتی به حروف و حرکات، از مهم‌ترین گام‌های اولیه در آموزش روحانی قرآن است. این امر منجر به بازشناسی حروف و حرکات و دقت در صحیح خواندن آن‌ها و ترکیب بخش‌های کلمات توسط دانش‌آموزان می‌شود. کسب این مهارت در روحانی قرآن، هم‌چون جایگاه شناخت حروف و حرکات در خواندن و نوشتمن زبان فارسی و نیز یادگیری چهار عمل اصلی در ریاضی، از اهمیت خاصی برخوردار است. اگر این آموزش، صحیح و کامل انجام شود، مهم‌ترین سنگ بنای مهارت خواندن صحیح قرآن گذاشته شده است و درغیر این صورت حتی در سال‌های بالاتر نیز باید این مرحله از آموزش با دقت انجام شود.

اشاره به حروف و حرکات معمولاً به کمک خطبر یا وسیله‌ای مانند خطکش انجام می‌شود. از آن‌جا که هنگام اشاره کردن، دست یا ثابت است و یا متحرک، روش صحیح اشاره در دو بخش زیر توضیح داده می‌شود.

الف - اشاره‌ی ثابت: در این نوع اشاره، دست ثابت است. این شکل از اشاره در موارد زیر انجام می‌شود.

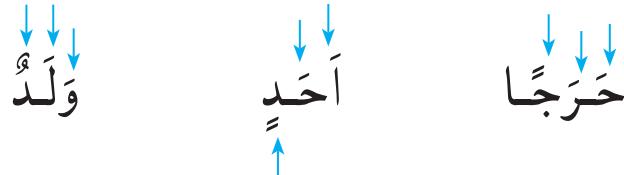
^۱ اشاره به حرکات «ـ» در بخش‌های دارای این گونه حرکات؛ مانند:

آموزگار با خطبر یا وسیله‌ی مشابه دیگری به حرکت «۹» اشاره می‌کند تا دانش آموزان همه با هم بگویند «خ»؛ ممکن است در یکی دو بار اول، برخی از دانش آموزان به جای این که بگویند «خ» بگویند «أ». به آن‌ها تذکر می‌دهیم هر حرکت را با حرف آن بخوانند. سپس با کمی مکث به حرکت «ي» اشاره می‌کنیم تا دانش آموزان بگویند «ل» و آن‌گاه به حرکت «ك» اشاره می‌شود تا آن‌ها بگویند «ق».

۲ اشاره به تنوین ($\underline{\underline{}}_e$) : اشاره به تنوین مانند اشاره به حرکات کوتاه است؛ یعنی برای

اشاره به تنوین، دست ثابت است و به «—» یا «—» اشاره می‌شود، مانند:

در کلمه‌ی «حَرَجًا» آموزگار به «ـ» اشاره می‌کند تا دانشآموzan بگویند «ـ»، سپس به «ـ» اشاره می‌کند تا دانشآموzan بگویند «ـ» و آن‌گاه به «ـ» اشاره می‌کند تا دانشآموzan بگویند «ـ». هم‌چنین در کلمه‌ی «أَحَدٌ» آموزگار به «ـ» اشاره می‌کند تا دانشآموzan بگویند «ـ». در کلمه‌ی «وَلَدٌ» نیز آموزگار به «ـ» اشاره می‌کند تا دانشآموzan بگویند : «ـ».

توضیح : وقت کنید فلش‌ها در کلمات صفحه‌ی قبل فقط نشان‌دهنده‌ی اشاره‌ی شما به حرکات است، نه این که باید این فلش‌ها رسم شود.

ب - اشاره‌ی متحرک : در این نوع اشاره، دست حرکت می‌کند. این شکل از اشاره در موارد زیر پیش می‌آید.

۱- اشاره از حرف به سوی حرکات بلند (ا، ي، ئ، و) در بخش‌های دارای این‌گونه ترکیبات، مانند :

نوحیها

آموزگار درحالی که به کمک خطبر، از حرف «ـ» به سوی صدای «ـ» اشاره می‌کند، دانشآموzan می‌گویند «ـ» آن‌گاه از حرف «ـ» به سوی صدای «ـ» اشاره شده و آن‌ها می‌گویند «ـ» و بالآخره از حرف «ـ» به سوی «ـ» اشاره می‌شود تا بگویند «ـ».

توجه دارید که فلش‌ها فقط مسیر حرکت دست را نشان می‌دهد، نه این که باید این فلش‌ها رسم شود.

تذکر : اشاره به الف کوتاه (ا) دو حالت دارد، چنان‌چه الف کوتاه روی حرف باشد مانند کلمه «هذا» به آن اشاره می‌شود تا دانشآموzan بگویند «ـ»؛ و چنان‌چه الف کوتاه روی پایه «ـ» باشد در این صورت مثل صدای بلند اشاره می‌شود؛ مانند کلمه‌ی «هُدَى» که از حرف «ـ» به سوی «ـ» اشاره می‌شود تا دانشآموzan بگویند «ـ».

۲- اشاره از حرکت کوتاه به سوی علامت سکون؛ مانند : **أَمْهِلْهُمْ**

آموزگار از حرکت «ـ» به علامت (ـ) اشاره می‌کند تا دانشآموzan بگویند «ـ»، آن‌گاه از صدای «ـ» به علامت (ـ) اشاره می‌کند تا بگویند «ـ» و سپس از حرکت «ـ» به علامت (ـ) اشاره می‌شود تا بگویند «ـ».

۳- اشاره به تشید در بخش‌های دارای حرف مشدّد مانند :

حق

آموزگار در حالی که از حرکت کوتاه «ـ» به سوی علامت تشدید اشاره می‌کند، دانش آموزان می‌گویند «حق» آن گاه آموزگار پس از کمی مکث، با توجه به حرکت حرف تشدید، به صورت ثابت یا متحرک به آن حرکت اشاره می‌کند. در مورد مثال بالا با اشاره‌ی ثابت به حرکت «ـ» اشاره می‌شود و بچه‌ها می‌گویند «ق»؛ دو مثال دیگر:

آموزگار در کلمه‌ی «لَمَا» ابتدا از حرکت «ـ» به‌سوی علامت تشدید و آن‌گاه پس از کمی مکث از حرف «م» به‌سوی صدای «ا» اشاره می‌کند. در کلمه‌ی دوم نیز، ابتدا به حرکت «ـ»، سپس از حرکت «ـ» به‌سوی تشدید و آن‌گاه پس از کمی مکث، از حرف «ج» به‌سوی صدای «ی» اشاره می‌شود.

نکته: وجود کمی مکث بین اشاره به بخش اول حرف مشدّد و بخش دوم آن ضروری است. این امر به خوبی به دانش‌آموزان می‌آموزد که حرف دارای تشدید درواقع دو حرف است و دو بار خوانده می‌شود.

دو تذکر مہم

- ۱** از دانش آموزان بخواهید که هم زمان با اشاره‌ی شما، بخش‌ها و کلمات را به صورت دسته‌جمعی بخوانند. ممکن است برخی از دانش آموزان، بخش‌ها را زودتر یا دیرتر از اشاره‌ی شما بخوانند؛ از آن‌ها بخواهید با اشاره بخوانند و عقب و جلو نیفتنند.

۲ در آموزش لوحه‌ها، ابتدا دانش آموزان به روش فوق، کلمات و عبارات را دسته‌جمعی خوانند و پس از کمی تمرین، خوب است با اشاره‌ی آموزگار خواندن به صورت انفرادی نیز انجام شود. پرسش انفرادی را همیشه از دانش آموزان قوی‌تر آغاز کنید.

بخش دوم — روش تدریس روحانی قرآن کریم

برای ۱۴ روز دوم این فصل از کتاب، آیاتی از قرآن کریم در نظر گرفته شده که مجموعه آیات هر روز، در یک صفحه از کتاب آمده است. تمرین و خواندن روزانه‌ی این آیات در کلاس درس، موجب تقویت توانایی روخوانی قرآن کریم می‌شود.

دانشآموزان در گروه‌های دو یا سه نفره، ابتدا آیات هر صفحه را برای یک دیگر به آرامی می‌خوانند، سپس هر کدام یک سطر از همین آیات را با صدای بلند خوانده و سایر دانشآموزان نیز ز روی کتاب خود خط می‌زنند. همیشه خواندن افرادی را از دانشآموزان قوی تر آغاز کنید.

چنان‌چه کلمه یا عبارتی برای دانشآموزان مشکل بود، آن را روی تخته نوشته و مانند قبل به بخش‌های آن کلمه یا عبارت اشاره کنید تا دانشآموزان آن را به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند. به دانشآموزان بیاموزید که هرگاه در خواندن قرآن با کلمه یا عبارت نسبتاً مشکل رویه رو شدند خودشان سعی کنند آن کلمه را بخش‌بخش بخوانند. اگر این یادگیری اتفاق یافتد مهم‌ترین گام در کسب مهارت روخوانی قرآن برداشته شده است.

فصل سوم

انس با قرآن کریم

فعالیت‌های آموزشی این فصل از کتاب، به منظور تثبیت و تقویت مهارت روخوانی قرآن است و برخی فعالیت‌های دیگر نیز در جهت تقویت انس دانشآموزان با قرآن کریم تدوین شده است.

این فصل پس از آموزش ۳۳ روزه‌ی روخوانی قرآن تا پایان سال تحصیلی، طی دو جلسه در هفته (در زنگ اول یا دوم)، تدریس می‌شود.

محتوای دروس فصل سوم

هریک از دروس این فصل که برای یک هفته درنظر گرفته شده به نام «انس با قرآن کریم» نامیده شده است. از انس با قرآن کریم (۱) تا انس با قرآن کریم (۱۶) فرازهایی از قرآن کریم و نیز یک داستان یا پیام قرآنی آمده است معمولاً این فراز قرآنی به داستان یا پیام قرآنی درس مربوط است.

روش تدریس دروس فصل سوم

خواندن آیات قرآن کریم : ابتدا دانشآموزان در گروه‌های دو یا سه نفره آیات این صفحه را پیش‌خوانی کرده، سپس هر کدام یک سطر از این آیات را با صدای بلند می‌خوانند و سایر دانشآموزان از روی کتاب خود یا قرآن کریم خط می‌برند. علاوه بر نکاتی که در قسمت «ب» فصل دوم در بخش روش تدریس روخوانی قرآن کریم بیان شد توجه به نکات زیر نیز ضروری است.

۱- در مراحل اولیه، اگر اشتباهات برخی از دانشآموزان نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی این اشتباهات را گوشتزد کنید. بیشتر بر توانایی‌های ایشان تأکید کنید تا با احساس موفقیت به تدریج ضعف خود را جبران کنند.

۲- ممکن است برخی عبارات قرآنی برای تعدادی از دانشآموزان نسبتاً مشکل باشد. اولاً به منظور کسب مهارت روحانی قرآن کریم، خواندن این گونه عبارات نیز لازم است و ثانیاً به دانشآموزان بیاموزید که این گونه عبارات را آرام‌تر و به صورت بخش‌بخش بخوانند.

پیام قرآنی : از دانشآموزان بخواهید که پس از خواندن آیه و ترجمه‌ی پیام، درباره‌ی مفهوم آن به کمک تصاویر یا پرسش‌هایی که در کتاب آمده است به صورت گروه‌های دو یا سه نفره با یک‌دیگر گفت‌و‌گو و مشورت کنند؛ سپس نظر خود را درباره‌ی پیام و مصادیق آن در زندگی خود، برای کلاس بیان کنند.

داستان : داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده به کمک تصاویر برای دانشآموزان تعریف کنید. از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت می‌توانید از دانشآموزان بخواهید تا هریک، چند سطر از داستان را، یک‌بار در کلاس از روی کتاب بخوانند.

انس با قرآن در خانه : دانشآموزان را به تمرین آیات درس از روی کتاب درسی یا قرآن کامل که در خانه دارند، تشویق کنید. مؤثرترین روش در انس با قرآن کریم، خواندن مقداری قرآن در هر روز می‌باشد. چه خوب است شما در ایجاد این سنت نیکو در دانشآموزان و در پاداش یک عمر قرآن خواندن ایشان سهیم شوید.

قطره اما دریا : پیامبر اکرم و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول زندگی پرپار خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف موردنظر فراهم آورد.

دانشآموزان در جلسه انس با قرآن، حدیث را قرائت کرده و با راهنمایی معلم، درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌و‌گو می‌کنند.

چند تذکر : در آموزش روحانی، توجه به نکات زیر ضروری است.

۱ از خواندن کلمات و عبارات قرآنی برای دانشآموزان بپرهیزید؛ بلکه هدایت کنید تا خود دانشآموزان آن‌ها را بخوانند.

۲- استفاده از لوحة و اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمات و خواندن بخش‌بخش آن‌ها توسط دانشآموزان به صورت دسته‌جمعی و انفرادی، مهم‌ترین نقش را در کسب مهارت روحانی دارد و عدم توجه کافی به انجام این تمرین، در کسب این مهارت اختلال جدی ایجاد می‌کند.

۳- مناسب‌ترین شیوه برای خواندن کلمات، آن است که دانشآموز با دیدن هر بخش از کلمه، همان بخش را بلند بخواند؛ یعنی لازم نیست که دانشآموز ابتدا در ذهن خود، همه‌ی بخش‌های کلمه را مرور کند سپس تمام آن را یک‌جا بلند بخواند. شما با تأکید بر نحوه‌ی مناسب خواندن، دانشآموزان را کمک کنید تا بدون اضطراب، کلمات را به روش صحیح، شمرده و آرام بخوانند. سرعت خواندن بخش‌ها با توجه به توانایی فردی دانشآموزان و با تمرین، به تدریج افزایش می‌یابد تا به روان‌خوانی برسد.

۴- دانشآموزان برای کسب مهارت روخوانی، به فرصت کافی نیاز دارند. این فرصت را با توجه به استعدادهای متفاوت آن‌ها در اختیارشان بگذارید و انتظار نداشته باشید که همه در یک زمان به مهارت موردنظر دست یابند.

۵- دانشآموزان را تشویق کنید که هر روز در خانه، درس قرآن را برای والدین خود بخوانند.

مهم‌ترین اهداف مورد انتظار

انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، هر دانشآموز توانایی‌های زیر را کسب کرده باشد.

۱- عبارات و آیات کتاب درسی را به صورت شمرده و آرام بخواند.

۲- عبارت پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب بخواند و بتواند مفهوم آن را به زبان کودکانه توضیح دهد یا برحی از مصادیق آن را بیان کند.

هر دانشآموزی با داشتن توانایی‌های فوق، حداکثر نمره را کسب می‌کند. بدیهی است توفیق بسیاری از دانشآموزان بیش از این حد خواهد بود.

چند توصیه

۱- دانشآموزان را تشویق کنید تا با وضو در کلاس قرآن بیایند و یا برای ششاندادن خط، از نشان‌گر استفاده کنند. در این مورد از هرگونه اجبار و سخت‌گیری جداً خودداری کنید.

۲- در صورت امکان، نوار آموزشی نماز را تکثیر کرده و در اختیار دانشآموزان قرار دهید.

۳- تشویق دانشآموزان به حفظ پیام‌های قرآنی و برحی از آیات، در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب است.

۴- دانشآموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن از روی قرآن کامل و نیز خواندن آیات درس و انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در جلسات و مراکز قرآنی مانند دارالقرآن، مساجد و غیره. توجه داشته باشید که تمام این فعالیت‌ها باید با رغبت و علاقه، بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم و آسیب‌زا انجام شود.

آموزگار عزیز! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانشآموزان را برایتان از باقیات صالحات قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانشآموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.

پیشایش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

وب‌گاه (سایت)

quran-dept@talif.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

حضرت امام حسین علیه السلام :

إِنِّي أُحِبُّ الصَّلَاةَ لَهُ وَ تِلَاءَةَ كِتَابِهِ
من نماز و خواندن کتاب خدا را دوست دارم.

آموزش نماز

فصل اول

(در مهرماه، هفته‌ای سه ساعت)

دانش آموزان عزیز تلاش کنید تا در مهرماه عبارات و اذکار نماز را از روی کتاب صحیح بخوانید؛ برای حفظ آنها تا پایان سال تحصیلی وقت دارید.

چه خوب است در هر جلسه، عبارات و اذکار جلسه‌ی قبل را در کلاس تمرین کنید.

* کتاب بحیرة الأنوار، جلد ۴۴، صفحه ۲۹۱

نماز یاد خدا،
شکر خدا

و سخن گفتن با خداست؛

نماز ستون دین است.

نماز سفارش قرآن است.

خداآوند، پیامبر اکرم و امامان معصوم که درود خدا بر همه‌ی آنان
باد، نمازگزاران را دوست دارند.

فرزنند! ورود تو را به جمع نمازگزاران تبریک می‌گوییم.
هر مسلمانی وظیفه دارد نماز را خوب بیاموزد و نیکو به جا آورد.
تو نیز با سعی و تلاش خود در یادگیری و خواندن نماز، خداوند
را خشنود ساز.

جلسه‌ی اول

این عبارات را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحة، بخش بخش بخوانید.

آذان و إقامة

اقameه	آذان	اللهُ أَكْبَرُ
۲ بار	۴ بار	خدا بزرگ‌تر است.
۲ بار	۲ بار	أَشَهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ
۲ بار	۲ بار	شهادت می‌دهم* که خدایی به‌جز الله نیست.
۲ بار	۲ بار	أَشَهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ
۲ بار	۲ بار	شهادت می‌دهم که حضرت محمد صَلَّی اللہُ عَلَیْهِ وَآلِہِ پَیَامِبر خدادست.
۲ بار	۲ بار	أَشَهُدُ أَنَّ عَلِيًّا وَلِيُّ اللهِ
۲ بار	۲ بار	شهادت می‌دهم که حضرت علی عَلَیْهِ السَّلَام ولی خدادست.
۲ بار	۲ بار	حَسَنَ عَلَى الصَّلَاةِ
		بشتاب بهسوی نماز.

*شهادت می‌دهم : قبول دارم و اعتقاد من این است.

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

بشتاب به سوی رستگاری.

حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ

بشتاب به سوی بهترین کار.

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

نمای بریا شد.

اللَّهُ أَكْبَرُ

خدا بزرگ تراست.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

خدایی به جز الله نیست.

اقامه
اذان

۲ بار
۲ بار

۲ بار
۲ بار

ندارد

۲ بار
۲ بار

۱ بار
۲ بار

اکنون قرائت آذان و اقامه را از نوار گوش کنید؛
همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بیرید.

جلسه‌ی دوم

آیات سوره‌ی حمد را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحة، بخش بخشنده بخوانید.

سوره‌ی حمد

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهریان

۲- الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سپاس و ستایش برای خداست که پروردگار جهانیان است.

۳- الْرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بخشنده‌ی مهریان است.

۴- مَالِكِ يَوْمِ الدّيْنِ

صاحب روز قیامت است.

۵- اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

(خدایا) فقط تو را عبادت می کنیم و فقط از تو کمک می خواهیم.

۶- إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

مارا به راه راست هدایت کن.

۷- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

راه کسانی که به آنها نعمت داده ای؛

۸- غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

نه راه کسانی که بر آنها غضب کرده ای،

۹- وَلَا الضَّالِّينَ

ونه راه گمراهان.

اکنون سوره‌ی حمد را از نوار گوش کنید:

همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بیرید.

آیات سوره‌ی توحید را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

سوره‌ی توحید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهریان

۱- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

بگو خدا یگانه است.

۲- إِلَهُ الْصَّمَدُ

خدا بینیاز است و همه به او نیازمندند.

۳- لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوْلَدْ

خدا فرزند ندارد و فرزند کسی نیست.

۴- وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ

و هیچ کس همتای او نیست.

اکنون سوره‌ی توحید را از نوار گوش کنید؛

همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بیرید.

جلسه‌ی سوم

ذکرهای نماز را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحة،
بخش‌بخش بخوانید.

قُنوت

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

پروردگارا، در دنیا به ما خیر و خوبی بده؛

وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً

و در آخرت نیز خیر و خوبی بده؛

وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ

و ما را از عذاب آتش حفظ کن.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۰۱

ركوع

سُبْحَانَ رَبِّي الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

پروردگار بزرگ من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌گویم.

اکنون این ذکرهای نماز را از نوار گوش کنید:
همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بیرید.

جلسه‌ی چهارم

ذکرهای نماز را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحة،
بخش‌بخش بخوانید.

قیام

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

خدا سپاس و ستایش بنده‌اش را می‌شنود و می‌پذیرد.

سجده

سُبْحَانَ رَبِّي الْأَعْلَى

وَبِحَمْدِهِ

برورده‌گار بلند مرتبه‌ی من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌کنم.

استغفار

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

از خدا می‌خواهم مرا بیخشد و دیگر گناه نمی‌کنم.

اکنون این ذکرهای نماز را از نوار گوش کنید؛
همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه‌ی پنجم

ذکرهای نماز را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه،
بخش‌بخش بخوانید.

برخاستن

بِحَوْلِ اللّٰهِ وَ قُوَّتِهِ أَقْوَمْ وَ أَقْعُدْ

به کمک و قدرت خدا بر می‌خیزم و می‌نشینم.

تسبيحات آربعه

سُبْحَانَ اللّٰهِ

خدا هیچ عیب و نقصی ندارد،

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ

و سپاس و ستایش برای خداست،

وَ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ

و خدایی به جز الله نیست،

وَ اللّٰهُ أَكْبَرُ

و خدا بزرگ‌تر است.

اکنون این ذکرهای نماز را از نوار گوش کنید:
همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه‌ی ششم

ذکرهای نماز را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه،
بخش بخش بخوانید.

تَشْهُد

أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

شهادت می‌دهم که خدایی به جز خدای یگانه نیست و هیچ شریکی ندارد؛

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

و شهادت می‌دهم که حضرت محمد بنده و پیامبر خداست.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

خدایا درود فرست بر حضرت محمد و خاندان حضرت محمد.

اکنون ذکر تَشْهُد را از نوار گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بیرید.

جلسه‌ی هفتم

ذکرهای نماز را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحة، بخش بخش بخوانید.

سلام

السلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ

سلام بر تو ای پیامبر

وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

ورحمت و برکات خدا بر تو باد.

السلامُ عَلَيْنَا

سلام بر ما

وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

و بر بندگان شاسته‌ی خدا.

السلامُ عَلَيْكُمْ

سلام بر شما

وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

ورحمت و برکات خدا بر شما باد.

اکون ذکر سلام را از نوار گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بیرید.

آیه‌ی صلوات

إِنَّ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ وَ

خدا و فرشتگان او

يُصَلِّونَ عَلَى النَّبِيِّ

بر پیامبر صلوات و درود می‌فرستند

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ای مؤمنان

صَلُّوا عَلَيْهِ

شما نیز بر او صلوات و درود بفرستید

وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا

و تسلیم فرمان او شوید.

ملائکة : ...

سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۵۶

دانش‌آموزان عزیز؛ سعی کنید ذکرهای نماز را تا پایان سال حفظ کنید. این ذکرها را با نوار آموزشی تمرین کنید تا بتوانید آن‌ها را صحیح و زیبا در نماز بخوانید.
امید است خدای مهریان ما را از نمازگزاران قرار دهد.

اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ
خداوندا
درود فرست پر محمد
و آل محمد

تمرین- چند نفر از دانش‌آموزان، یک نماز سه‌رکعتی را به‌طور
کامل در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه با صدای بلند بخوانند.

فَأَقْرَئُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ
هر مقدار که می‌توانید قرآن بخوانید.

سوره مُزَمِّل، آیه‌ی ۲۰

آموزش (و) خوانی قرآن کریم

فصل دویم

در ۳۴ روز پی در پی
(هر روز یک جلسه)

دانش آموز عزیز!

شما آموزش قرآن را از کلاس اول شروع کردید. اکنون که در کلاس سوم هستی می‌توانی بسیاری از کلمه‌ها و عبارت‌های قرآن کریم را بخوانی.

شاید گاهی از آموزگار یا پدر و مادر خود می‌پرسی که «من چه زمانی می‌توانم قرآن را بخوانم؟» به امید خدا امسال یا یک برنامه‌ی تازه به آرزوی خود می‌رسی. در این برنامه هر روز خواندن قرآن را تمرین می‌کنی. کسی که هر روز کاری را مانند دوچرخه‌سواری تمرین می‌کند، آن را زودتر و بهتر یاد می‌گیرد. تمرین‌های هر درس را در کلاس با علاقه و جدیّت انجام بده و در خانه نیز هر روز قرآن بخوان. خداوند به کسانی که هر روز قرآن می‌خوانند، پاداش و ثواب بسیار می‌دهد.

یادآوری ترکیب حروف و حرکات

تمرین اول — در سال‌های گذشته با ترکیب حروف و حرکات آشنا شده‌اید؛ همه با هم به صورت دسته جمعی ترکیب‌های زیر را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

تمرین دوم — کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحة یا اشاره‌ی آموزگار، بخشن بخشن بخوانید.

خُذوهُ

ایمانُها

كتابنا

مَنَاسِكُنا

فَعَقَرُوهَا

مُتَقَابِلَيْنَ

فَمُلْقِيَه

رسالاتی

لَمْ تَقُولُونَ

٢- قَالَ هِيَ عَصَائِ

١- قال لأبيه

تمرین سوم — اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

یادآوری حرف ساکن

تمرین اول — این کلمات و ترکیب‌های جدول را که دارای حرف ساکن هستند، از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

قُمْ   اَنْ   بَلْ

دَذْ	اَثْ	مَذْ	مُذْ	يَتْ	سِتْ	كُبْ	رِبْ	اَبْ
يَخْ	نُخْ	اَخْ	صَحْ	مَحْ	نُحْ	يُجْ	تَجْ	اِجْ
فِرْ	يُرْ	ذَرْ	يُذْ	كَذْ	اَذْ	كَدْ	عَدْ	مُدْ
مِشْ	حَشْ	اُشْ	بَسْ	خُسْ	فَسْ	رِزْ	جُزْ	تَرْ
قِطْ	نُطْ	بَطْ	وُضْ	بِضْ	فَضْ	قَصْ	يُضْ	نَصْ
اَغْ	زِغْ	تُغْ	دَعْ	تُعْ	ضِعْ	يُظْ	بِظْ	عَظْ
نُكْ	يَكْ	تِكْ	اَقْ	لُقْ	يَقْ	نَفْ	كِفْ	صَفْ
لَذْ	يُنْدْ	مِنْ	سِمْ	قُمْ	لَمْ	بَدْ	قُلْدْ	اَلْ
لَيْ	رُزْيَ	اَيْ	بِهْ	دُهْ	نَهْ	قَوْ	سَوْ	اوْ

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

تمرين دوم — کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

أَحْضِرَتِ

أَحْضَرَتُ

الْحَمْدُ

أَنْعَمْتَ

أَنْذَرْنَاكُمْ

أَطْعَمَهُمْ

١- مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ

٢- فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ

٣- وَالْقِ مَا فِي يَمِينِكَ

٤- كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ

٥- وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ

تمرين سوم — اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام و از روی کتاب بخوانید.

تمرین حرف ساکن

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار،
بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- قُلْ هاتوا بُرْهانَكُمْ

۲- بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۳- وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ

۴- قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتونَ

۵- مَالَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۶- أَفَمَنْ يَحْلُقُ كَمَنْ لَا يَحْلُقُ

۷- وَ تَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا

یادآوری تنوین

در سال گذشته با تنوین آشنا شده‌اید.

ا = ن ← ن   ا = ن ← ن

تمرين اول - الفبا را با صداهای ای از روی لوحة، با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

ت	ت	تا	ب	ب	با	ء	ء	ا
ح	ح	حا	ج	ج	جا	ث	ث	ا
ذ	ذ	ذا	د	د	دا	خ	خ	خا
س	س	سا	ز	ز	زا	ر	ر	را
ض	ض	ضا	ص	ص	صا	ش	ش	شا
ع	ع	عا	ظ	ظ	ظا	ط	ط	طا
ق	ق	قا	ف	ف	فا	غ	غ	غا
م	م	ما	ل	ل	لا	ك	ك	كا
ه	ه	ها	و	و	وا	ن	ن	نا
ة	ة	ة	ة	ة	ة	ي	ي	يا

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

تمرین دوم — کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحة، با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخشد
بخوانید.

حَكِيمٌ

رَحْمَةٌ

بَشَرٌ

نَفْسٌ

شَيْئًا

حَسَنَةٌ

زَرْعٌ

بَعْضٌ

لَيْلًا وَ نَهارًا

رَقِيبٌ عَتيدٌ

غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱- وَ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ

۲- هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

۳- وَ جَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَ قَمَرًا مُنِيرًا

تمرین سوم — اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی
کتاب بخوانید.

تمرین تنوین

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ أَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲- وَ جَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ

۳- أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ

۴- وَ يُمْدِدُكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَنِينَ

۵- فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُبِينًا

۶- وَ زُرُوعٍ وَ نَحْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ

۷- مِنْ بَيْنِ فَرَثٍ وَ ذَمِ لَبَنًا خَالِصًا سائِغاً

یادآوری تشدید

تمرین اول — ترکیب‌های زیر را که دارای تشدید است از روی لوحه، با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

جِنَّةٌ	ذُرِّ	قَوِّ	سِتَّةٌ	رُدَّ	أَبَّةٌ
حَسْوَةٌ	إِنَّا	مِدْ	غَيْيَةٌ	لُجْجَةٌ	أَمَّةٌ
مِتْعَةٌ	طَيْيَةٌ	قَلَّةٌ	كُنَّةٌ	رَبْ	إِنَّ
مِكَّةٌ	سَبِّةٌ	دُرَّةٌ	هُنَّةٌ	وَفَّةٌ	إِنَّى
إِلَّا	صَفَّةٌ	ضُرَّةٌ	أَلَّا	سُبُّو	حَقِّيَّةٌ
قَرَّى	صَمْوَةٌ	ضَارِّةٌ	سِرَّوَةٌ	ظَلَّةٌ	شُقَّةٌ
وَدَّوْ	عَمَّا	أُمْ	فَضْوَةٌ	فَرِّيَّةٌ	أَيِّيَّةٌ
حِبْ	هُرْزِيَّةٌ	مِمَّا	ضَرَّةٌ	مُنَّةٌ	حَمَّةٌ
ذَمَّ	مَسَّةٌ	عَنَّةٌ	قُطْطَةٌ		سَمَّا
حَاجَّ	جَانَّةٌ	صَلَّوَةٌ	غُلُوَّةٌ	جَمَّا	دَكَّا

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

تمرین دوم — این کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

مُدَّتٌ

جَنَّةٌ

مَنْ

رَبِّ

أَشْقَّ

رُدُّوهَا

يُصَبُّ

مَرَّةً

سِتَّةٌ

يُثِبِّتُ

فَطَاهِرٌ

بَقِيَّةُ اللَّهِ

فَتَنَّاكَ

فَضَّلْنَا هُمْ

۱- رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

۲- أَللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ

۳- وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

تمرین سوم — کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده بخوانید.

تمرین تشدید (۱)

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار،
بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱— وَلَقَدْ كَرَّمَنَا بَنِي إِادَمَ

۲— بَلَّدَهُ طَيِّبَةً وَرَبَّ غَفُورٍ

۳— قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىَّ هِينٌ

۴— رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْبَنا

۵— سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَمْتَنَا

۶— رَبَّنَا أَفْرَغَ عَلَيْنَا صَبَرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ

تمرین تشدید (۲)

تمرین اول — این ترکیب‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

الْوَاحِدُ الْقَهَّارٌ
الْحُرُّ بِالْحُرِّ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقاتِ

تمرین دوم — این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَالْتَّيْنِ وَالرَّيْتُونِ
۲- إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ
۳- وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
۴- وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
۵- رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

یادآوری خواندن «له» و «له‌ی»

تمرین اول — به شیوه‌ی خواندن «ه و ، له و» و «ه‌ی ، له‌ی» توجه کرده و آن‌ها را بخوانید.

ه و ← هو   ه و ← هو

ه‌ی ← هی   ه‌ی ← هی

تمرین دوم — این کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

إِمْرَأَتُهُ و	أَهْلَهُ و	بَيَانَهُ و	أَجْرُهُ و
مُلْكِهِ	دُونِهِ	بِدارِهِ	جِهادِهِ

۱- فَلَهُ وَأَسْلِمُوا

۲- إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ وَأَسْلِمْ

۳- يَتَلَوَّنَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

۴- فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى

تمرین سوم — اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین سه و پنجم ، سهی پنجم

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ مَنْ دَخَلَهُ كَانَ إِيمَانًا

۲- فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ

۳- إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۴- فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً

۵- قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَ هُوَ يُحَاوِرُهُ

۶- ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ

۷- لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

پایه‌های همزه

در سال گذشته با دو شکل از پایه‌های همزه، به صورت $\overset{\circ}{\text{ء}}$ و $\overset{\circ}{\text{ئ}}$ آشنایی شدید. اکنون با شکل دیگر از پایه‌های همزه آشنا می‌شویم.

$\overset{\circ}{\text{ء}} \leftarrow \overset{\circ}{\text{ء}}$ $\overset{\circ}{\text{ئ}} \leftarrow \overset{\circ}{\text{ء}}$

تمرين اول — شکل‌های همزه و کلمات و عبارات دارای همزه را از روی لوحه با اشاره آموزگار بخش بخش بخوانید.

$\overset{\circ}{\text{ء}}$	$\overset{\circ}{\text{ئ}}$	$\overset{\circ}{\text{ء}}$	$\overset{\circ}{\text{ئ}}$	$\overset{\circ}{\text{ء}}$	$\overset{\circ}{\text{ئ}}$
نَّاتٍ	هِيَّ	شِئْتُمْ	بَارِئٌ	يُؤْمِنُ	أَ
مَأْهَا	شَيْئًا	قُرِئَ	يُؤْتَى		

۱- هَذَا عَطَاؤُنَا

۲- وَ مَا أُبَرِّئُ نَفْسِي

۳- فَأَتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

تمرين دوم — اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین پایه‌ی همزه (۱)

تمرین اول — به شیوه‌ی خواندن ترکیب زیر توجه کنید.

آ ← ئ ← ؤ

اکنون این کلمات قرآنی را بخش بخش بخوانید:

سُوَالٍ فُؤادٌ يُؤَاخِذُ لَا تُؤَاخِذْنَا

تمرین دوم — این کلمات قرآنی را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

لُوَلُوا دُعَاؤُكُمْ لَا تُؤَاخِذْنِي هُوَلَاءُ

۱- كَذِلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤادَكَ

۲- يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ

۳- جَزَاوُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ

تمرین سوم — اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین پایه‌ی همزه (۲)

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این کلمات و عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ هَيْئَ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

۲- إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسَانِ

۳- وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هُؤُلَاءِ

۴- فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُ كُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا

۵- فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَ مَنْ شَاءَ فَلْيَكُفُرْ

۶- لَقَدْ جِئْنُوكُمْ مَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَةٍ

۷- قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ مَا يُبَدِّي الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ

حروف ناخوانا (۱)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید :

موسیٰ مرتضیٰ حتّیٰ مصطفیٰ عیسیٰ
حتماً توجه دارید که در این کلمات «ی» زیر الف کوچک (ی) خوانده نمی‌شود.

در کلمات قرآنی که تاکنون خوانده‌اید این «ی» آبی (یا توحالی) نوشته شده است. مانند :

إِلَىٰ فَهَدَىٰ تَرَكَىٰ أَنَىٰ يَرَىٰ

از این به بعد اگر «ی» زیر الف کوچک، سیاه و توپرنوشته شود (ی)، باز هم خوانده نمی‌شود، مانند :

إِلَىٰ فَهَدَىٰ تَرَكَىٰ أَنَىٰ يَرَىٰ

* * *

این کلمات را بخوانید :

قالوا كَانُوا كَفَرُوا ءامَنُوا تُؤْمِنُوا

حتماً توجه دارید که الف آبی بعد از «و» آخر این کلمات خوانده نمی‌شود.

از این به بعد اگر این «الف» سیاه و توپرنوشته شود، باز هم خوانده نمی‌شود؛ مانند :

قالوا كَانُوا كَفَرُوا ءامَنُوا تُؤْمِنُوا

تمرين اول — اين كلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانيد.

يَلْبِثُوا فَذُوقُوا فَسَوْىٰ أَبْقَى

يَخْفِي فَأَصْلِحُوا تَوَلَّ تَوَاصُوا

۱— قالوا بَلٰى وَرَبَّنا

۲— وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

۳— يُسْقِي بِماءٍ وَاحِدٍ

۴— وَالَّذِي قَدَرَ فَهَدَى

۵— يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا ءامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

تمرين دوم — اکنون كلمات و عبارات قرآنی بالا به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانيد.

تمرین حروف ناخوانا (۱)

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات و آیات قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى

۲- وَ إِنَّهُ هُوَ أَغْنٰى وَ أَقْنَى

۳- وَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

۴- إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلْمُتَّقُوِيِّ

۵- وَ لَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ

۶- وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ

۷- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا ارْكِعُوا وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ

حروف ناخوانا (۲)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید:

أَوْالْقَاسِمِ بَيْتُ الْمُقَدَّسِ نَهْجُ الْبَلَاغَةِ

حتماً توجه کرده اید که در این کلمات حروف «و ای» که قبل از ساکن آمده اند، ناخوانا هستند.

در کلمات قرآنی نیز حروف «و ای» بدون حرکت قبل از ساکن، ناخوانا هستند. تاکنون در عبارات قرآنی، این حروف به شکل «توحالی یا آبی رنگ» نوشته شده و خوانده نمی شدند.
مانند:

أَهْلَ الْبَيْتِ عَلَى الْغَيْبِ ذِي الْعَرْشِ

از این به بعد این حروف در صورتی که توپر نوشته شده باشند باز هم خوانده نمی شوند.
مانند:

أَهْلَ الْبَيْتِ عَلَى الْغَيْبِ ذِي الْعَرْشِ

تمرين اول — این عبارات قرآنی را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

۱- وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوِيٍ

۲- وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

۳- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

۴- يُخْرِجُ الْحَىٰ مِنَ الْمِيتِ

۵- رَبَّنَا أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ

وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

۶- وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْثُمُوا الْحَقَّ

۷- وَءَاتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ

تمرين دوم — اکتون عبارات قرآنی بالا را بهصورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۲)

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات و آیات قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَإِنَّ جُنَاحَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

۲- فَأَنْتَ ظِرِّوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

۳- فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ

۴- لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

۵- وَأَعُفُ عَنَّا وَأَغْفِرْ لَنَا وَأَرْحَمْنَا

۶- أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

حروف ناخوانا (۳)

این ترکیب‌ها را از روی لوحه بخوانید:

فاطِمَةُ الزَّهْرَاءِ سَيِّدُ الشَّهَادَاءِ عَلَيْهِ بْنُ مُوسَى الرِّضا
صَاحِبُ الزَّمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

حتماً توجه کرده‌اید که در این کلمات، حروف بی‌حرکت قبل از تشدید خوانده نمی‌شود، و حرکت قبل از این حروف به تشدید وصل می‌شود.
در کلمات قرآنی نیز حروف «وَ الْ» بدون حرکت قبل از تشدید ناخوانا هستند. تاکنون در عبارات قرآنی، این حروف به شکل «توخالی یا آبی‌رنگ» نوشته شده و خوانده نمی‌شدن؛ مانند:

إِلَى السَّمَاءِ وَالْطَّارِقِ لِلنَّاسِ
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

از این به بعد اگر این حروف سیاه و توپر نوشته شده باشند، باز هم خوانده نمی‌شوند؛ مانند:

إِلَى السَّمَاءِ وَالْطَّارِقِ لِلنَّاسِ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَتَقُوا اللَّهَ

تمرين اول — این کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحة با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

وَذَا النُّونِ   وَأَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
ذُو الرَّحْمَةِ   لَهُ الدِّينُ   وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ

١- أَلَيْسَ الصُّبُحُ بِقَرِيبٍ
٢- أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

٣- وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ

٤- هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ

وَالنَّهَارَ مُبَصِّرًا

تمرين دوم — اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۳)

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات و آیات قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

۲- ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا

۳- إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

۴- وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا

۵- أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

۶- وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالظَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ

۷- وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْءَانِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ

روز بیستم

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.

سوره‌ی فتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ
 مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأْخَرَ وَيُتْمِمَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ
 صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا
 هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَرْدَادُوا
 أَيْمَانًا مَعَ أَيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ
 فَوْزًا عَظِيمًا

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و یکم

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

سوره‌ی انسان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا
مَذْكُورًا ۝ إِنَا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشاجَ
نَبَّاتِيهِ فَجَعَلْناهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ
إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا ۝ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَلَاسِلَ وَ أَغْلَالًا وَ سَعِيرًا ۝ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَسْرَبُونَ
مِنْ كَأسِ كَانَ مِزاجُهَا كَافُورًا ۝ عَيْنًا يَشْرَبُ
بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ۝ يَوْفُونَ
بِالنَّذْرِ وَ يَخافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرْهُ وَ مُسْتَطِيرًا ۝
وَ يُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبَّهِ مِسْكِينًا وَ يَتِيمًا
وَ أَسِيرًا ۝

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و دوم

تمرین اول — آیات درس را در گروههای دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.

سورهٔ شعراء

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ^{٧٨} وَالَّذِي هُوَ
يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ^{٧٩} وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ
وَالَّذِي يُمْتَنِي ثُمَّ يُحْبِينِ^{٨١} وَالَّذِي
أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطَايَاتِي يَوْمَ الدِّينِ^{٨٢} رَبِّ
هَبَ لِي حُكْمًا وَالْحِقْنِي بِالصَّالِحِينِ^{٨٣} وَاجْعَلَ
لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينِ^{٨٤} وَاجْعَلْنِي مِنْ
وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ^{٨٥} وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الضَّالِّينَ^{٨٦} وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبَعَّثُونَ^{٨٧}
يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنْوَنَ^{٨٨} إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ
بِقَلْبٍ سَلِيمٍ^{٩٠} وَأَزْلَفَتِ الْجَنَّةَ لِلْمُتَّقِينَ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و سوم

تمرين اول — آيات درس را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانيد.

سوره‌ی سباء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا

فِي الْأَرْضِ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَ

هُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۖ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ

فِي الْأَرْضِ وَ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ

وَ مَا يَعْرُجُ فِيهَا وَ هُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ۗ

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَ

رَبِّي لَتَأْتِينَنَا كُمْ عَالِمٌ الْغَيْبِ لَا يَعْرُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ

ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَ لَا فِي الْأَرْضِ وَ لَا أَصْغَرُ مِنْ

ذَلِكَ وَ لَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ۝

تمرين دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آيات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و چهارم

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

سوره‌ی انعام

۱۵

۹۶

۹۷

۹۸

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبْ وَ النَّوْيٌ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَ مُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذُلِكُمُ اللَّهُ فَانِي تُوْ فَكُون
فَالِقُ الْأَصْبَاحِ وَ جَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَ الشَّمْسَ
وَ الْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَالِيمِ
وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي
ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ قَدْ فَصَلَنَا الْأَيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَمُسْتَقَرٌ وَ مُسْتَوَدَعٌ قَدْ فَصَلَنَا الْأَيَاتِ لِقَوْمٍ
يَفْقَهُونَ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و پنجم

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره‌ی صافات

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۖ كَذَلِكَ نَجَّرِي الْمُحْسِنِينَ ۚ

إِنَّهُ وَمِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۚ وَبَشَّرَنَا هُبَّاسَ حَاقَ

بِيَّا مِنَ الصَّالِحِينَ ۚ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ

إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحَسِّنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ

مُبِينٌ ۚ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ

وَنَجَّيْنَا هُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۚ

وَنَصَرْنَا هُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۚ

وَأَتَيْنَا هُمَّا الْكِتَابَ الْمُسْتَبَينَ ۚ

وَهَدَيْنَا هُمَّا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۚ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و ششم

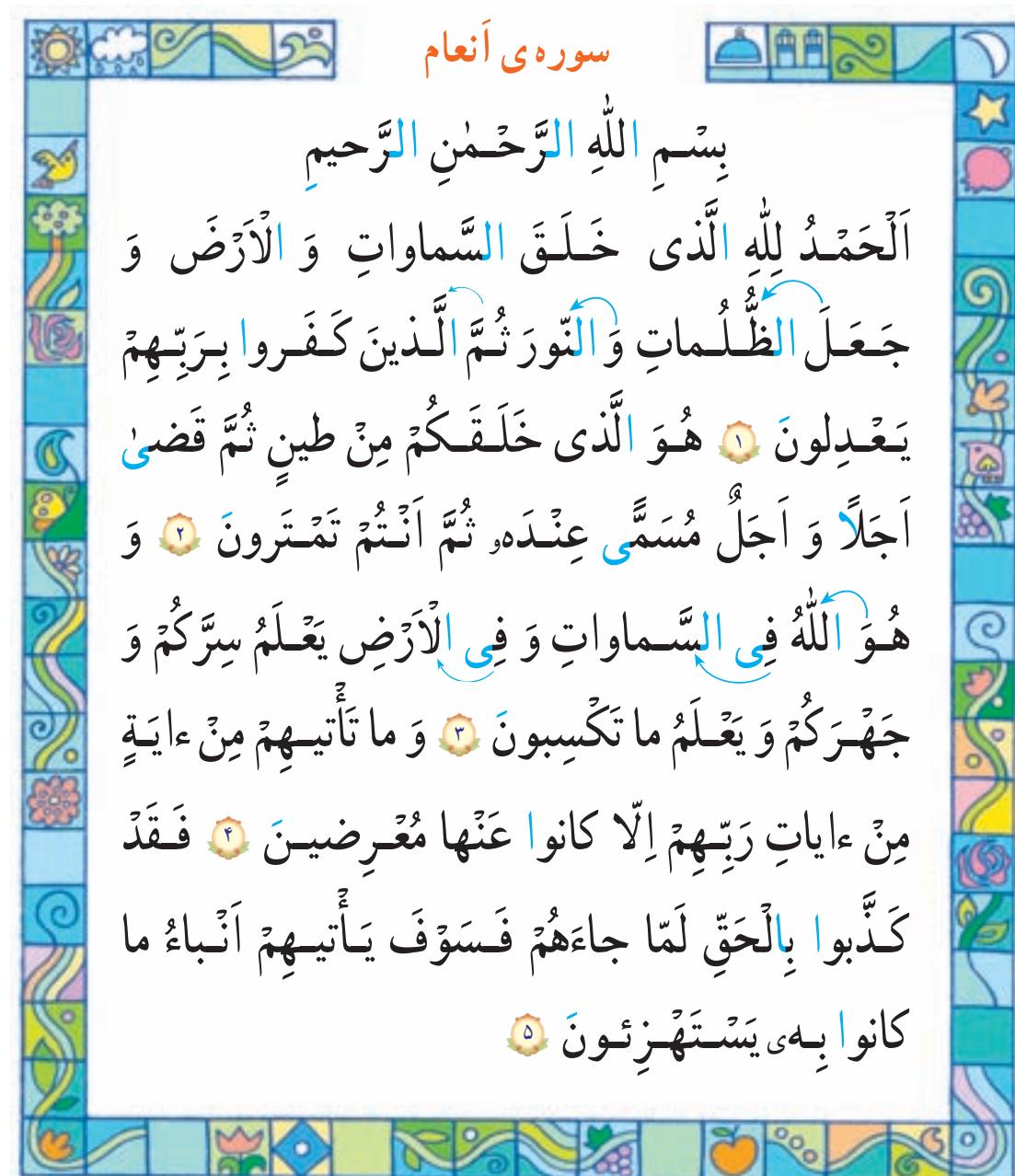
تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره‌ی انعام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ
جَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
يَعْدِلُونَ ۚ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى
أَجَلًا وَأَجَلٌ مُسَمَّىٰ عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ۚ وَ
هُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَ
جَهَرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ۚ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ ءَايَةٍ
مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۚ فَقَدْ
كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءٌ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهِزُونَ ۖ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و هفتم

تمرین اول — آیات درس را در گروههای دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.*

سوره‌ی صاف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَ
 هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمْ تَقُولُوا
 مَا لَا تَفْعَلُونَ ۗ كَبُرَ مَقْتَأْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا
 مَا لَا تَفْعَلُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي
 سَبِيلِهِ صَفَا كَآنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ ۖ وَإِذْ قَالَ
 مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذِنَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي
 رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
 وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۖ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

* از این پس در برخی از ترکیب‌ها، فلش اتصال حذف شده است. در خواندن آن‌ها، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به حرف بعد از آن‌ها متصل کنید.

روز بیست و هشتم

تمرین اول — آیات درس را در گروههای دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سورة حشر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِمَانُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لْتَنْظُرْ نَفْسُ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٨
وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَإِنَّ سَاهُمْ أَنفُسَهُمْ
أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ١٩ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ
وَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ٢٠ لَوْ
أَنَّرَلَنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَى جَبَلٍ لِرَأْيِهِ وَخَاشِعًا مُتَصَدِّعًا
مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ ٢١ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ
وَ الشَّهادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ٢٢ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ
الْعَزِيزُ الْجَبَارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشَرِّكُونَ ٢٣

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و نهم

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

سوره‌ی اسراء

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَ
قُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ^{٧٨}
مِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ
رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ^{٧٩} وَ قُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ
وَ أَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَ اجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا
نَصِيرًا ^{٨٠} وَ قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ
كَانَ زَهُوقًا ^{٨١} وَ نُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ
لِلْمُمْنِينَ وَ لَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ^{٨٢} وَ إِذَا
أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَ نَئَ ^{*} بِجَانِيهِ وَ إِذَا
مَسَهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ^{٨٣} قُلْ كُلُّ يَعْمَلٌ عَلَى شَاكِلَتِهِ
فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا ^{٨٤}

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

* نَئَ = نَ + ء = نَ + آ = نَآ

روز سی ام

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

سوره‌ی آل عمران

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاحْتِلَافِ الَّيَلِ
 وَالنَّهَارِ لَئِيَاتٍ لَا وِلِيَ الْأَلْبَابِ ۖ ۱۸۹ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ
 قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي
 خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بِاطِّلًا
 سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۖ ۱۹۰ رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلُ النَّارَ
 فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۖ ۱۹۱ رَبَّنَا إِنَّا
 سَمِعْنَا مُنَادِيًّا يُنَادِي لِلْأَيْمَانِ أَنْ أَمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَإِمَّا رَبَّنَا
 فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا
 مَعَ الْأَبْرَارِ ۖ ۱۹۲ رَبَّنَا وَإِاتَّنَا مَا وَعَدْنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا
 تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۖ ۱۹۳

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز سی و یکم

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره‌ی مائده

قالَ عِيسَىٰ بْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزَلْتَ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيَدًا لَا وَلَنَا وَإِلَيْنَا وَإِلَيْهِ مِنْكَ
وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا
عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكُفُرُ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنَّمَا أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا
أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَىٰ بْنَ
مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ
دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي
بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي
وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ ﴿١٦﴾ مَا
قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمْرَتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُو اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَ
كُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَادْمُتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ
أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز سی و دوم

تمرین اول — آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

سوره‌ی جمعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكُ الْقُدُّوسِ

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۖ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ رَسُولًا لِّمَنْ هُمْ

يَتَّلَوُ عَلَيْهِمْ أَيَاتِهِ وَيُرَكِّبُهُمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ

وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۚ وَإِنَّآخَرِينَ

مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۖ ذَلِكَ

فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

ۖ مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ

الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَدَّبُوا

بِإِيَّاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۖ قُلْ يَا

آيُهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنَّ زَعْمَتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلَيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ

النَّاسِ فَتَمَنَّنُوا الْمَوْتَ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز سی و سوم

تمرین اول — آیات در گروههای دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره‌ی صافات

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ۱۵۹ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخَلَّصِينَ ۱۶۰

فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ۱۶۱ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ۱۶۲ إِلَّا مَنْ

هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ۱۶۳ وَ مَا مِنَّا إِلَّا لَهُ وَمَقَامٌ مَعْلُومٌ ۱۶۴ وَ إِنَّا

لَنَحْنُ الصَّافُونَ ۱۶۵ وَ إِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَيْحُونَ ۱۶۶ وَ إِنَّ

كَانُوا لَيَقُولُونَ ۱۶۷ لَوَأَنَّ عِنْدَنَا ذَكْرًا مِنَ الْأَوَّلِينَ ۱۶۸ لَكُنَّا عِبَادَ

اللَّهِ الْمُخَلَّصِينَ ۱۶۹ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۱۷۰

وَ لَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ۱۷۱ إِنَّهُمْ

لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ۱۷۲ وَ إِنَّ جُنَاحَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ۱۷۳

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۱۷۴ وَ أَبْصِرُهُمْ فَسَوْفَ يُبَصِّرُونَ ۱۷۵

أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۱۷۶ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ

صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ۱۷۷ وَ تَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۱۷۸ وَ أَبْصِرَ

فَسَوْفَ يُبَصِّرُونَ ۱۷۹ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۱۸۰

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۱۸۱ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۸۲

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

خدایا!

از این که به یاری تو و راهنمایی آموزگار مهر بانم و با تلاش خود،
تو انستم خواندن قرآن را بیاموزم، تو را شکر می‌کنم.
خدایا ! مرا کمک کن تا هر روز مقداری قرآن بخوانم.

آمین

پیامبر اعظم صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ
به حضرت علی علیه السلام فرمودند :

وَعَلَیکَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْءَانِ
عَلیٌّ کُلِّ حَالٍ *

تو را سفارش می کنم که همیشه قرآن بخوانی.

انس با قرآن کریم

فصل سوم

(هفته‌ای سه ساعت)

فرزندم!

خواندن قرآن در هر روز، سفارش خدا، پیامبر اکرم و امامان ماست!
سعی کن از همین کودکی با قرآن انس پیدا کنی. انس با قرآن یعنی این که
هر روز چند آیه قرآن بخوانی و سعی کنی معنای سخن خدا را کم کم بفهمی. در
این صورت خداوند از تو خشنود می شود و فرشتگان، پیامبر بزرگوار و امامان
معصوم برای موفقیت تو دعا می کنند.

برای یادگیری بهتر قرآن به تمرین و تکرار بیشتر نیاز داریم، از این رو سعی کنید
تمرین‌های «انس با قرآن در خانه» را همیشه به طور منظم و با دقت انجام دهید.
امید است انس با قرآن کریم تو را از یاران امام زمان (عجل الله تعالیٰ
فرجهُ السَّرِيفَ*) گرداند.

تمرین اول — سوره‌ی حمد و آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام و شمرده بخوانید.

سِوَّدَ الْبَقَرَةَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمِ ۝ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبٌ فِيهِ هُدًى

لِلْمُتَّقِينَ ۝ أَلَّاَذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ

الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۝ وَالَّذِينَ

يُؤْمِنُونَ بِمَا أُتْرِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أُتْرِلَ مِنْ قَبْلِكَ

وَ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝ أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى

مِنْ رَبِّهِمْ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ

پروردگارا، مرا از نمازگزاران قرار ده.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

صلوة : ...

دخترم! آیا خود را برای جشن تکلیف آماده کرده‌ای؟

انس با قرآن در خانه

قطره اما دریا

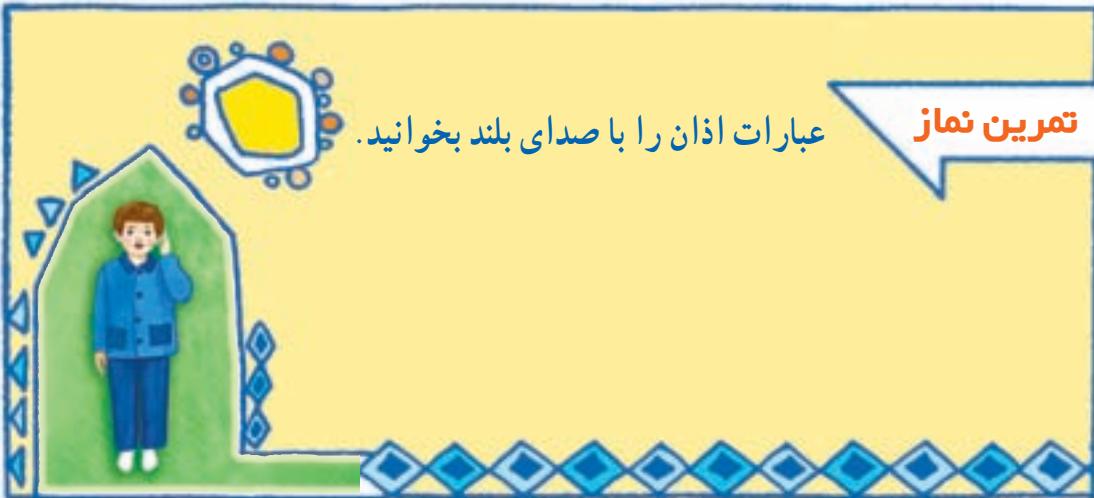
پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فرمودند:

«خانه‌های خود را با خواندن قرآن نورانی کنید.»*

تمرین نماز

عبارات اذان را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

* اصول کافی، ج ۲، ص ۶۱

تمرین اول—آیات ۲۵۵، ۲۵۶ و ۲۵۷ سوره‌ی بقره (آیه‌الکرسی) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ الْقَيْمُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ
 وَ لَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ مَنْ
 ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
 شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
 حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۲۵۵ لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ
 قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرُ بِالْطَاغُوتِ
 وَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرُوهَ الْوُثْقَى
 لَا أَنْفِصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۲۵۶ اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ
 ءامَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ
 إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۲۵۷

تمرین دوم—هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

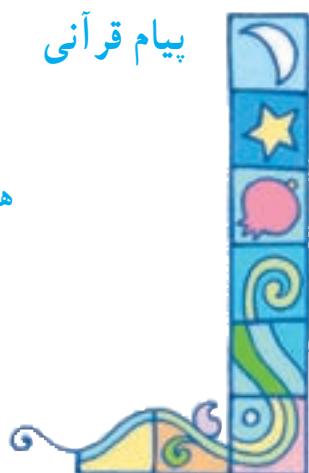
فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ

هر کس که دوستش را بخشد و با او آشتی کند،

فَاجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ

خدا به او پاداش می‌دهد.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۴۰

آجر : پاداش

برای تصویر بالا داستانی تعریف کنید.

انس با قرآن در خانه

حضرت علی علیه‌السلام فرمودند:

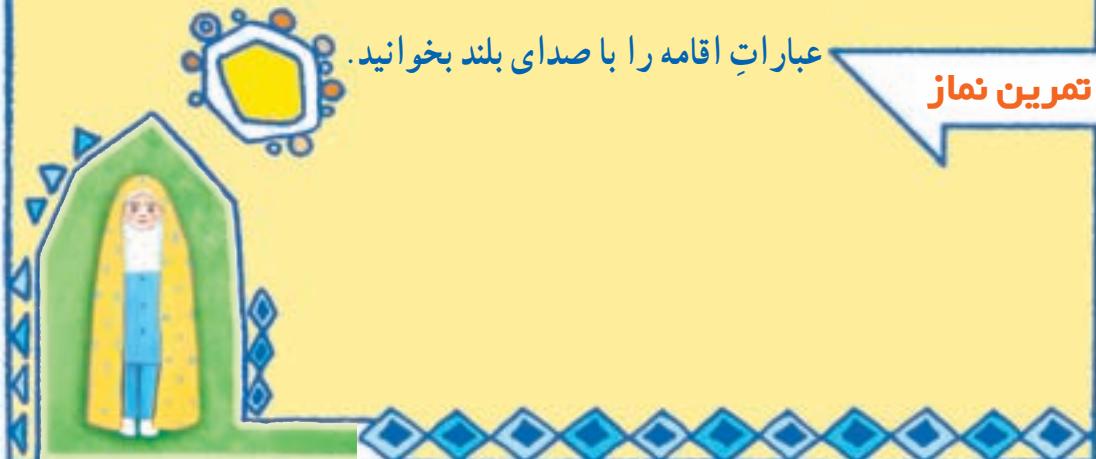
«اگر بدانید آیة‌الکرسی تاچه اندازه اهمیت دارد،
هیچ‌گاه خواندن آن را ترک نمی‌کنید.» *

چه خوب است آیة‌الکرسی را حفظ کنیم و هر روز در پایان نمازهای خود یا هر وقت مناسب دیگری آن را بخوانیم.

قطره اما دریا

تمرین نماز

عباراتِ اقامه را با صدای بلند بخوانید.

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول — آیات ۲۵ تا ۴۱ سوره‌ی ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ أَمِنًا وَاجْنُبْنِي
وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ۚ ۲۵ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلَنَ
كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَأَنَّهُ مِنِّي وَمَنْ
عَصَانِي فَأَنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ ۲۶ رَبَّنَا إِنَّى أَسْكَنْتُ مِنْ
ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمَ رَبَّنَا
لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهُوِي
إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الشَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ۖ ۲۷
رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفِي عَلَى اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۖ ۲۸ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي
لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ۖ ۲۹ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ۖ ۳۰ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ
وَلِلَّمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ۖ ۳۱

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانشآموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آيه‌ها

چشه‌ی زمزم

حضرت ابراهیم – علیه السلام – و همسرش هاجر در سرزمین شام^{*} زندگی می‌کردند. خدا به او و همسرش هاجر در سن پیری، فرزندی بخشید. نام او را اسماعیل گذاشتند. هنوز مدت زیادی از تولد اسماعیل نگذشته بود که خداوند به حضرت ابراهیم فرمان داد که همسر و فرزندش را به سرزمین «مکه» ببرد و آن‌ها را در همانجا بگذارد و بازگردد. حضرت ابراهیم فرمان خدا را پذیرفت و هاجر و اسماعیل را بر شتری سوار کرد و به سوی مکه رفتند. وقتی به آن‌جا رسیدند، بیابانی خشک و بی‌آب و علف دیدند. در آن بیابان هیچ‌کس زندگی نمی‌کرد.

هاجر نگران شد. حضرت ابراهیم به او گفت: خدا فرمان داده است که من شما را این‌جا بگذارم، ولی نگران نباش. آن‌گاه حضرت ابراهیم دست‌های خود را به دعا بلند کرد و گفت: «رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرْيَتِي ...»، پروردگارا! من به فرمان تو خانواده‌ی خود را به این سرزمین آوردم، تو نیز نگهبان آنان باش!

*سرزمین شام: نام قدیمی سرزمینی است که امروزه کشورهای سوریه، اردن، لبنان و فلسطین در آن قرار دارد.

حضرت ابراهیم، همسر و فرزندش را به خدا سپرد و به سرزمین شام برگشت.

آفتاپ گرم بر همه جا می تابید. اسماعیل از خواب
بیدار شد و چون تشنه بود شروع کرد به گریه کردن.
هاجر به سراغ ظرف آب رفت، ولی یک قطره آب هم
در آن نبود؛ به اطراف نگاه کرد؛ از دور آبی دید و
به سوی آن دَوید، اما وقتی جلو رفت متوجه شد که

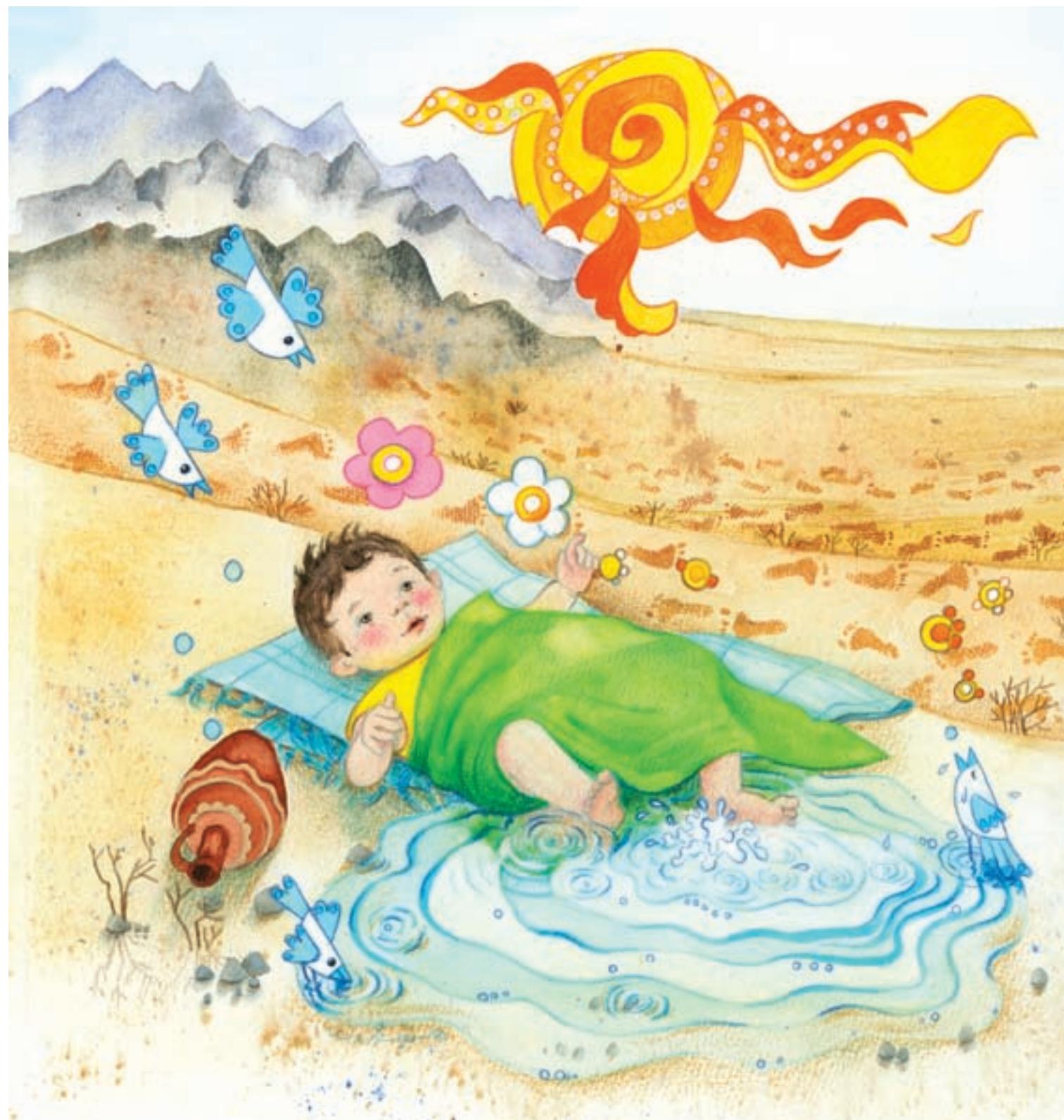

سراب* است. برگشت و به سمت دیگر نگاه کرد. دوباره آبی دید و به سوی آن دوید. اما باز هم سراب بود. او برای یافتن آب، فاصله‌ی بین دو کوه کوچکی را که آن جا بود، هفت بار طی کرد.

سرانجام هاجر خسته شد و به سراغ کودک خود رفت. ناگهان دید از زیر پای اسماعیل، همان جایی که او پاهای کوچکش را به زمین می‌زد، یک چشم‌های آب جوشیده و بالا آمده است. هاجر خوشحال شد و فریاد زد : خدای بزرگ! چشم‌های چشم‌های! نام چشم‌های را زمزم گذاشتند. کم کم پرنده‌هایی هم در آن جا فرود آمدند و آب نوشیدند. مدتی بعد گروهی از صحرائشینان به کنار چشم‌های آمدنده در آن جا ساکن شدند. رفته رفته تعداد آن‌ها بیشتر شد و شهر مگه به وجود آمد.

* سراب : زمین خشکی است که از دور، مانند آب به نظر می‌رسد.

هاجر خدا را شکر کرد و دانست که دعای حضرت ابراهیم قبول شده است و دیگر او
و اسماعیل تنها نیستند.

انس با قرآن در خانه

حضرت فاطمه‌ی زهرا سلام‌الله‌علیها فرمودند:

قطره اما دریا

«پدرم رسول خدا، به دو فرزندم حسن و حسین

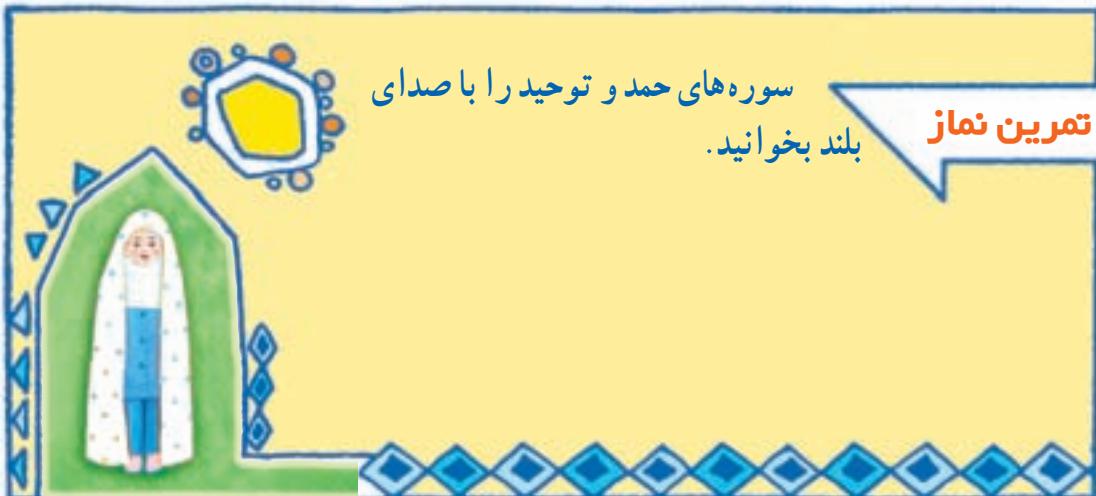
* سوره‌هایی از قرآن را یاد می‌دادند.»

سوره‌های حمد و توحید را با صدای

بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

* مسند حضرت فاطمه سلام‌الله‌علیها، ص ۲۳۵

تمرین اول — آیات ۲۱ تا ۲۷ سوره‌ی اسراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَ لَلَّا خِرَةٌ
 أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَ أَكْبَرُ تَفْضِيلًا ۲۱ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ
 إِلَهًاٌ أَخْرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا ۲۲ وَ قَضَىٰ رَبُّكَ
 أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًاٰ إِمَّا يَلْغُفَنَّ
 عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
 أُفْ وَ لَا تَتَهَرَّهُمَا وَ قُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ۲۳ وَ اخْفِضْ
 لَهُمَا جَنَاحَ الذِّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَ قُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا
 كَمَارَبَّياني صَغِيرًا ۲۴ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ
 إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُوَ كَانَ لِلَّا وَابِنَ غَفُورًا ۲۵
 وَ إِاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَ الْمِسْكِينَ وَ ابْنَ السَّبِيلِ
 وَ لَا تُبَذِّرْ تَبَذِيرًا ۲۶ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ
 الشَّيَاطِينِ وَ كَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ۲۷

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

به پدر و مادر خود نیکی کنید.

سوره‌ی إسراء، آیه‌ی ۲۳

والِدَيْنِ : ...

إِحْسَان : ...

شما به پدر و مادر خود چه نیکی‌هایی کردید؟

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن در خانه

امام رضا علیه السلام فرمودند:

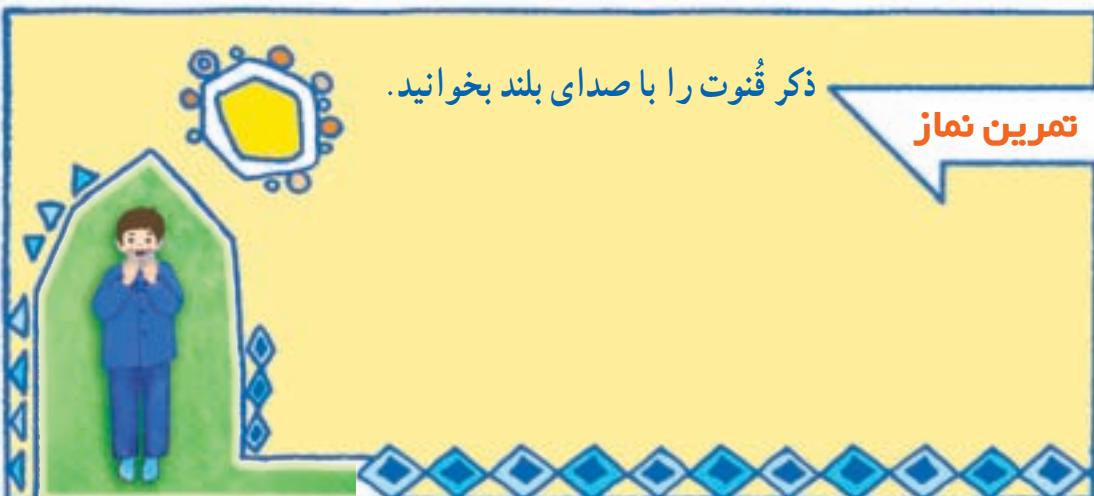
قطره اما دریا

«بدون وضو به آیات قرآن دست نزنید.»*

ذکر قنوت را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

*تهذیب، ج ۱، ص ۱۲۷

تمرین اول — آیات ۵۵ تا ۶۰ سوره آل عمران را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

اَذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى اِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَ رَافِعُكَ إِلَيَّ وَ
مُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ جَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ
فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَاحْكُمْ بِيَنَّكُمْ فِي مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۵۵
فَامَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَاعْذِبْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي
الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٍ ۵۶ وَ امَّا
الَّذِينَ امَّنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُؤَفَّفُوهُمْ
أُجُورَهُمْ وَ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ۵۷ ذَلِكَ نَتْلُوهُ
عَلَيْكَ مِنَ الْأَيَاتِ وَ الذِّكْرِ الْحَكِيمِ ۵۸ اِنَّ مَثَلَ
عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ وَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ
قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۵۹ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ
مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۶۰

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

خدا ستمگران را دوست ندارد.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۵۷

لا يُحِبُّ : دوست ندارد

ظَالِمِينَ : ظالمان، ستمگران

مُفْسِدِينَ : بدکاران

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

این عبارت قرآنی را معنا کنید.

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ
قطعاً ... ... را.

انس با قرآن در خانه

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند:

قطره اما دریا

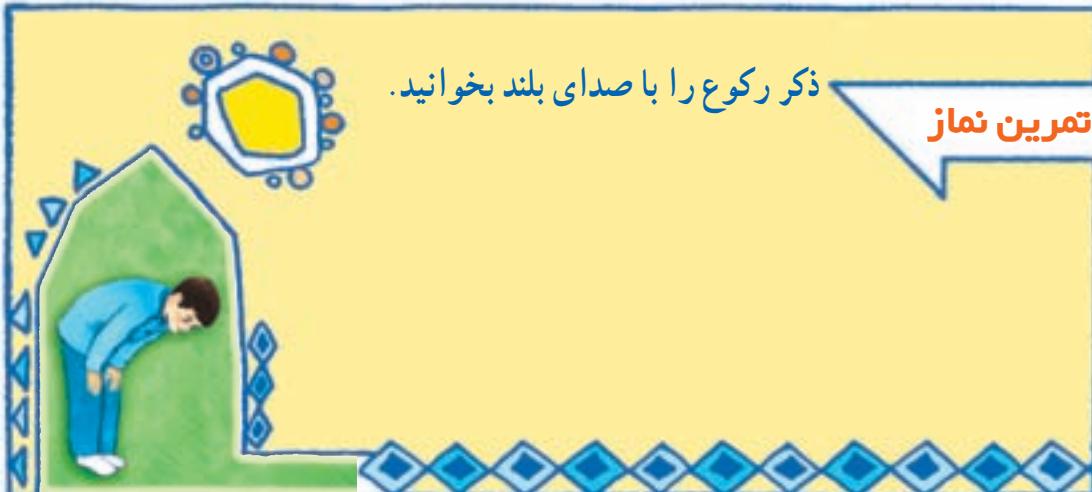
«هر کس قرآن بخواند، یک دعای او در نزد خدا،

* دیر یا زود قبول می‌شود.»

ذکر رکوع را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

انس با قرآن

خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول — آیات ۱۳ تا ۲۸ سوره‌ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

وَأَنَا أَخْتَرُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ۖ إِنَّمِي أَنَا اللَّهُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۖ
 إِنَّ السَّاعَةَ مَوْلَىٰ أَكَادُ أَخْفِيَهَا لِتُجْزِيَ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا
 تَسْعَىٰ ۖ فَلَا يَصُدَّنِكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
 وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرَدَّىٰ ۖ وَمَا تَلَكَ بِيَمِينِكَ يَا
 مُوسَىٰ ۖ قَالَ هِيَ عَصَىٰ أَتَوَّكُ عَلَيْهَا وَأَهْشَىٰ
 بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَئَارِبُ أُخْرَىٰ ۖ قَالَ
 أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ ۖ فَالْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ
 قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخْفُ سَنْعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأَوْلَىٰ ۖ
 وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ
 غَيْرِ سَوِيٍّ إِلَيْهَا أُخْرَىٰ ۖ لِنُرَيَّكَ مِنْ إِيمَانِنَا الْكُبْرَىٰ ۖ
 إِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ وَطَغَىٰ ۖ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ
 لِي صَدْرِي ۖ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ۖ وَاحْلُّ عُقْدَةَ
 مِنْ لِسَانِي ۖ يَفْقَهُوا قَوْلِي ۖ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیامبری حضرت موسی علیه السلام

زندگی حضرت موسی علیه السلام بسیار پُر ماجرا بود. او پس از رهایی از دست فرعون، به شهر مدین هجرت کرد. در آن جا با یکی از پیامبران خدا به نام حضرت شعیب آشنا شد و با یکی از دختران او ازدواج کرد. حضرت موسی، گوسفندان حضرت شعیب را به چرا می‌برد و از آن‌ها مراقبت می‌کرد.

زندگی حضرت موسی در کنار خانواده‌ی حضرت شعیب چند سالی، این‌گونه سپری شد؛ ولی سرانجام زمان جدایی فرا رسید.

حضرت شعیب تعدادی از گوسفندان خود را به حضرت موسی داد و برای او و خانواده‌اش دعا کرد.

حضرت موسی علیه السلام و خانواده‌اش، از مدین بیرون رفته و راه سفری طولانی به مصر را در پیش گرفتند. یک شب، آن‌ها در بیابان راه را گم کردند. هوا سرد بود. در این هنگام حضرت موسی از دور آتشی دید. به همسرش گفت: من به سوی آتش می‌روم، شاید بتوانم شعله‌ای از آن را برای شما بیاورم تا گرم شوید. شاید هم آن آتش راه را به ما نشان دهد.

وقتی حضرت موسی به آتش نزدیک شد، درختی نورانی دید. ناگهان ندایی شنید که می‌گفت: ای موسی! من پروردگار جهانیان هستم. این صحراء که تو قدم در آن گذاشته‌ای مکان مقدسی است؛ کفشهایت را بیرون بیاور!

حضرت موسی چنین کرد.

دوباره شنید که: ای موسی! من تو را به پیامبری برگزیدم. پس به آن چه بر تو وحی می‌کنم گوش کن؛ بدان که هیچ خدایی جز من نیست، مرا عبادت کن و به یاد من نماز بخوان...

بار دیگر ندا آمد : ای موسی چه در دست داری؟

حضرت موسی پاسخ داد : این عصای من است که به آن تکیه می کنم، با آن گوسفندانم را می رانم و برایشان از درخت برگ می ریزم.

ندا رسید : «الْقِهَا يَا مُوسَى» - ای موسی عصایت را به زمین بینداز ! -

حضرت موسی علیه السلام، عصایش را روی زمین انداخت. ناگهان عصا به اژدهایی ترسناک تبدیل شد. موسی ترسید و فرار کرد.

باز ندا آمد : ای موسی! در جای خود بایست و نترس! حالا آن را ببردار و بین که همان عصای توست!

همین که حضرت موسی اژدها را گرفت با تعجب دید که همان عصای قبلی است!

بار دیگر ندا رسید : حالا دستت را زیر بغلت پیر و بیرون بیاور.

حضرت موسی چنین کرد. دستش مثل ماه تابان درخشنان شد.

در این هنگام ندا آمد : ای موسی! اکنون دو نشانه و معجزه‌ی بزرگ از پروردگارت همراه توست. با این دو نشانه به سوی فرعون برو و این مرد سرکش را به پرسش خدای یگانه دعوت کن.

حضرت موسی علیه السلام از خدا خواست تا او را در این مأموریت بزرگ یاری کند و اجازه دهد برادرش هارون نیز در این کار بزرگ یار و همراه او باشد.

انس با قرآن در خانه

امام صادق علیه السلام فرمودند:

قطره اما دریا

«خانه‌ای که در آن قرآن خوانده می‌شود،

برکاتش زیاد می‌گردد.»*

ذکر سجده را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

انس با قرآن

خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول — آیات ۴۸ تا ۵۰ سوره‌ی مائده را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَ مُهِيمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بِمَمْنَعِهِمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعْلَنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهَاجًا وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَكُنْ لِيَبْلُوْكُمْ فِي مَا أَتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ^{۴۸} وَ أَنْ اَحْكُمْ بِمَمْنَعِهِمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَ اَحْذَرُهُمْ أَنْ يَفْتَنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلُّوْ فَاعْلَمُ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَ أَنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ^{۴۹} أَفَحُكْمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَ مَنْ أَحْسَنْ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ^{۵۰}

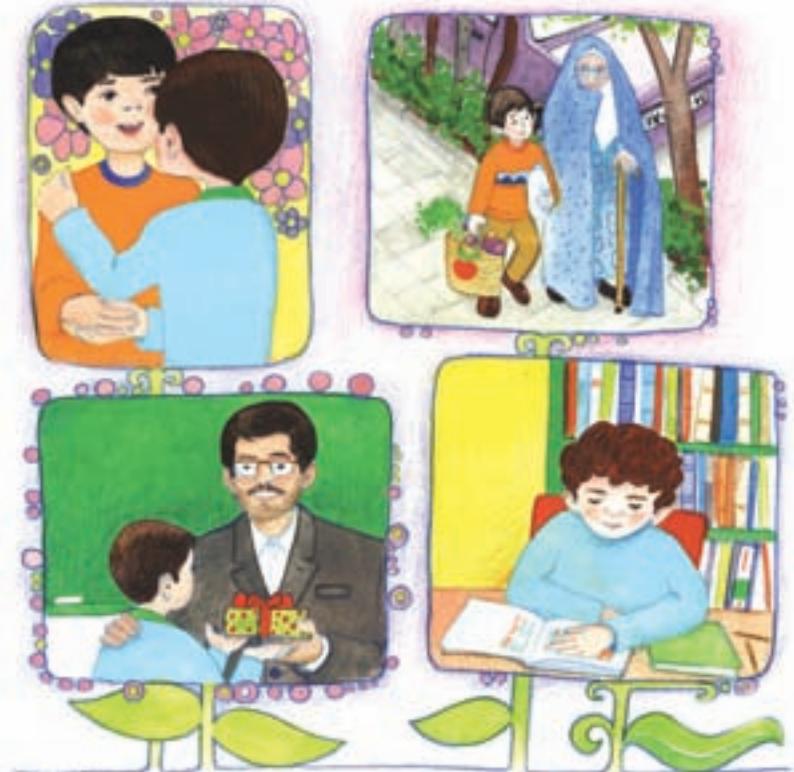
تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

سعی کنید کارهای خوب را زودتر از دیگران انجام دهید.

سوره مائده، آیه ۴۸

خیرات : کارهای خوب

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

آیا شما در مسابقه‌ی قرآن مدرسه نامنویسی کردید؟

انس با قرآن در خانه

امام علی علیه السلام فرمودند:

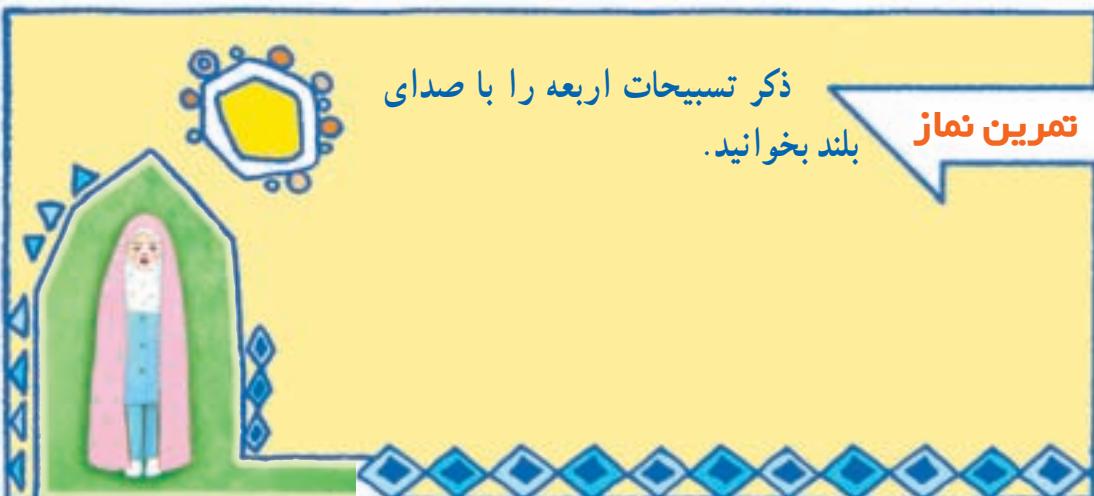
قطره اما دریا

«قرآن، بهار دلها و چشمehای دانش است.»*

ذکر تسبیحات اربعه را با صدای

تمرین نماز
بلند بخوانید.

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای
خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

*نهج البلاغه، فیض الاسلام خطبه ۱۷۶

تمرین اول — آیات ۱۱۴ تا ۱۲۲ سوره طه را در گروههای دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَ لَا تَعْجَلْ بِالْقُرْءَانِ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَ قُلْ رَبِّ زِدْنِي
 عِلْمًا ۖ وَ لَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ إِادَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَ
 لَمْ نَجِدْ لَهُ عَرَمًا ۖ وَ اذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
 لِإِادَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ ۖ فَقُلْنَا يَا إِادَمُ
 إِنَّ هَذَا عَدُوُّكَ وَ لِزُوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُما
 مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ إِنَّ لَكَ إِلَّا تَجُوعَ فِيهَا
 وَ لَا تَعْرِىٰ ۖ وَ أَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَ لَا تَضْحَىٰ
 فَوَسَوسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا إِادَمُ هَلْ أَدُلُّكَ
 عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخَلْدِ وَ مُلْكٌ لَا يَبْلُىٰ ۖ فَأَكَلَ
 مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ
 عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ عَصَىٰ إِادَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ
 ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ وَ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَىٰ ۖ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانشآموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیام قرآنی

وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

پروردگارا، علم و دانش مرا زیاد کن.

سوره‌ی طه، آیه‌ی ۱۱۴

رَبِّ : پروردگارا   عِلْم : دانش

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.
درباره‌ی تصویر بالا با دوستانتان مشورت کنید و نظرتان را برای هم‌کلاسی‌های خود بیان نمایید.

انس با قرآن در خانه

(رسول گرامی اسلام صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَآلِہٖ وَسَلَّمَ فرمودند:

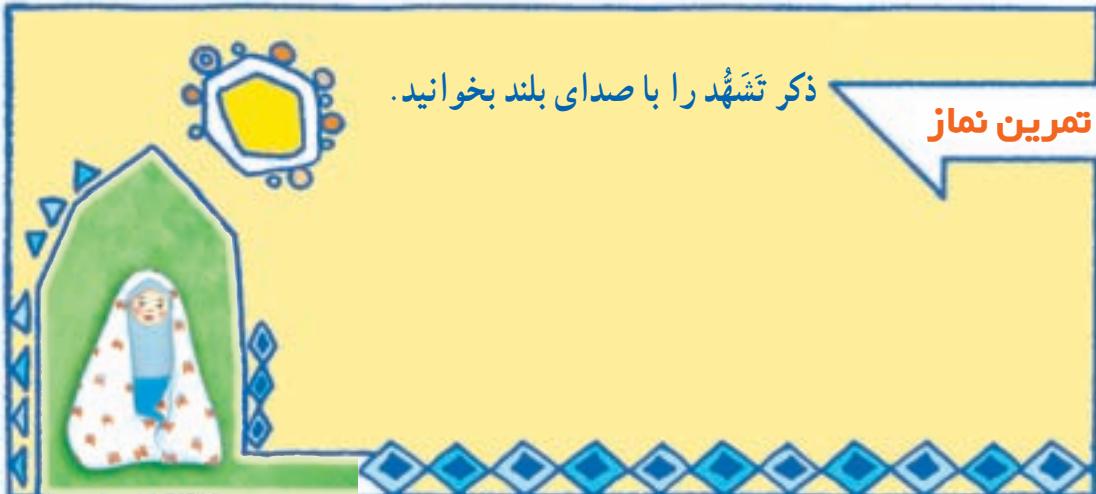
قطره اما دریا

* «قرآن را بخوانید و از آن کمک بگیرید.»

ذکر تَشَهِّد را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای
خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول — آیات ۴۰ تا ۵۰ سوره‌ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

اَذْ تَمْشِي اُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ اَدْلُكُمْ عَلَىٰ مَنْ يَكْفُلُهُ وَ
 فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ اُمِّكَ كَمْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَ لَا تَحْزَنَ وَ قَتَلْتَ
 نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَ فَتَنَاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ
 سِينَ فِي اَهْلِ مَدِينَ ثُمَّ جَئْتَ عَلَىٰ قَدَرِ يَا مُوسَىٰ ۴۰
 وَ اَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ۴۱ اِذْهَبْ اَنْتَ وَ اَخْوَكَ بِئْيَاتِي وَ
 لَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ۴۲ اِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغِيٌّ
 فَقُولَا لَهُ وَ قُولَا لَيْنَا ۴۳ لَعْلَهُ وَ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشَىٰ ۴۴ قَالَ
 رَبَّنَا اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ يَطْغِيٌّ ۴۵ قَالَ لَا
 تَخَا فِي اِنَّنِي مَعْكُمَا اَسْمَعُ وَ اَرِيٌّ ۴۶ فَاتِيَاهُ فَقُولَا اِنَا
 رَسُولا رَبِّكَ فَارْسِلْ مَعَنَا بَنِي اِسْرَائِيلَ وَ لَا تُعَذِّبْهُمْ
 قَدْ جَئْنَاكَ بِئْيَةً مِنْ رَبِّكَ وَ اَسْلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ
 اِنَا قَدْ اُوحِيَ اِلَيْنَا اَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَنْ كَذَبَ وَ تَوَلَّىٰ ۴۷
 قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ ۴۸ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي اَعْطَىٰ
 كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَ ثُمَّ هَدَىٰ ۵۰

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

به سوی مبارزه‌ی بزرگ

وقتی حضرت موسی علیه السلام به مصر رسید، همراه برادرش هارون به قصر فرعون رفت. حضرت موسی لباس ساده‌ی چوپانی پوشیده بود و عصای خود را هم در دست داشت. او تا مقابل تخت فرعون پیش رفت و گفت: من فرستاده‌ی خدای جهانیان هستم. آمده‌ام تا تو را به پرستش خدای یگانه دعوت کنم و بنی اسرائیل^{*} را از دست تو نجات دهم.

*بنی اسرائیل: فرزندان حضرت یعقوب علیه السلام

فرعون چهره اش را در هم کشید و گفت: این خدای جهانیان کیست؟
حضرت موسی گفت: پروردگار آسمانها و زمین و هر چه در آن هاست. او کسی است که
شما و همه‌ی پدرانتان را آفریده است.

فرعون وقتی این سخن موسی را شنید، نگاهی به درباریانش کرد و با حالت مسخره
کردن گفت: این پیامبری که برای شما آمده واقعاً دیوانه است!

حضرت موسی جواب داد : شما که خود را عاقل می دانید باید بدانید که جهان به این بزرگی حتماً آفریدگاری دارد؛ همان پروردگاری که زمین را جای راحت و آسایش شما قرار داد و نیازهای شما را برطرف کرد. از آسمان برای شما آب فرستاد و در زمین همه نوع گیاه و درخت رویانید تا شما و دام‌هایتان از آن‌ها استفاده کنید. آیا این نشانه‌ها برای وجود او کافی نیست؟

فرعون با خشم فریاد زد : اینجا خدایی غیر از من نیست. اگر باز هم از خدایت حرف بزنی می‌گوییم تو را زندانی کنند!

حضرت موسی عصایش را به زمین انداخت. عصا به اژدها تبدیل شد. فرعون و درباریاش، سخت به وحشت افتادند. حضرت موسی اژدها را گرفت و اژدها در دست او عصا شد.

آن گاه دستش را زیر بغلش بُرد و وقتی بیرون آورد، روشنایی خیره کننده‌ای به چشم همه تایید. درباریان از ترس به یکدیگر چسبیده بودند و توان حرکت نداشتند. زبان فرعون هم از وحشت بند آمده بود. معجزه‌های حضرت موسی همه را غافلگیر کرده بود.

سرانجام فرعون این سکوت را شکست و از درباریان پرسید: درباره‌ی موسی چه نظری دارید؟

درباریان گفتند: موسی جادوگر ماهری است! ولی ما هم جادوگران چیره‌دستی داریم؛ اجازه دهید آن‌ها را خبر کنیم تا با موسی مسابقه بدھند. جادوگران ما موسی را شکست خواهند داد. فرعون این پیشنهاد را پذیرفت.

انس با قرآن در خانه

امام صادق علیه‌السلام:

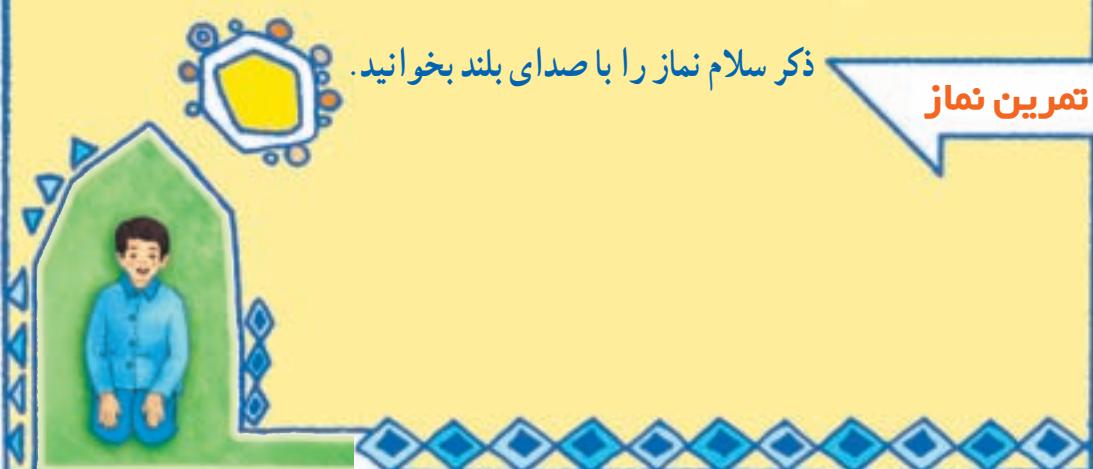
«امام سجاد علیه السلام آنقدر قرآن را زیبا می‌خواند که هر کس از کنار خانه‌ی ایشان عبور می‌کرد، می‌ایستاد و به قرآن خواندن آن حضرت، گوش می‌داد.»*

قطره اما دریا

ذکر سلام نماز را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول — آیات ۷۴ تا ۷۸ سوره‌ی حج را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

۷۴ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ
 ۷۵ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَ مِنَ النَّاسِ
 ۷۶ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 ۷۷ وَ مَا خَلْفُهُمْ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ يَا أَيُّهَا
 ۷۸ الَّذِينَ ءامَنُوا إِذَا رَأَكُوا وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ
 وَ افْعُلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ وَ جَاهَدُوا فِي
 اللَّهِ حَقَّ جِهادِهِ هُوَ جَنَابُكُمْ وَ مَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ
 فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَةً أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاْكُمْ
 الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَ فِي هَذَا يَكُونُ الرَّسُولُ شَهِيدًا
 عَلَيْكُمْ وَ تَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَاقِمُوا الصَّلَاةَ
 وَ اءْتُو الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَأُكُمْ فَنَعْمَ الْمُوْلَى
 وَ نَعْمَ النَّصِيرُ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

کار خوب انجام دهید تا موفق و پیروز شوید.

سوره‌ی حج، آیه‌ی ۷۷

..... خَيْرٌ :

این تصویر درباره‌ی چیست؟ درباره‌ی آن با دوستانتان گفت و گو کنید و نظرتان را برای دانش‌آموزان کلاس بیان نمایید.

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن در خانه

پیامبر اسلام صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَآلِہٖ فَرَمَوْدَنْدَ:

قطره اما دریا

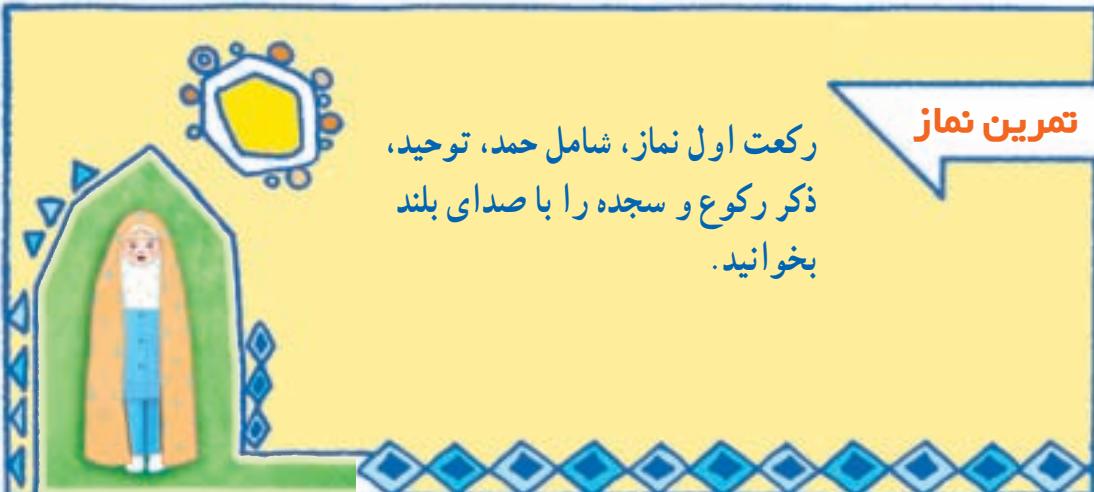
«با مسوایک کردن، دهان خود را

برای خواندن قرآن پاکیزه و خوشبو کنید.»*

تمرین نماز

ركعت اول نماز، شامل حمد، توحید،
ذکر رکوع و سجده را با صدای بلند
بخوانید.

انس با قرآن

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای
خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول — سوره‌های قدر و زلزال را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۖ وَ مَا أَدْرَاكَ مَا
 لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۗ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۚ
 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ
 سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۗ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۖ وَ أَخْرَجَتِ الْأَرْضُ
 أَثْقَالَهَا ۗ وَ قَالَ الْأَنْسَانُ مَا لَهَا ۗ يَوْمَئِذٍ تُحَدَّثُ
 أَخْبَارَهَا ۗ بَأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا ۗ يَوْمَئِذٍ
 يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوُا أَعْمَالَهُمْ ۗ فَمَنْ يَعْمَلُ
 مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۗ وَ مَنْ يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا
 يَرَهُ ۗ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر داشن آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

۷

هر کس ذره‌ای خوبی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

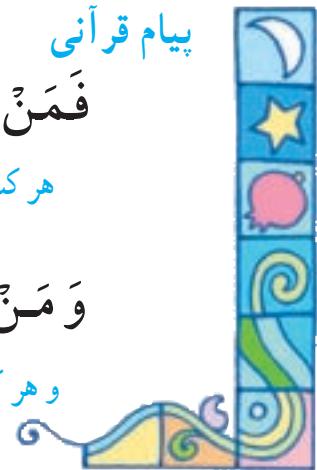

وَ مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

۸

و هر کس ذره‌ای بدی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

سوره‌ی زلزال، آیه‌های ۷ و ۸

ذَرَّهٗ : ... خَيْرٌ : ... شَرٌّ : ...

درباره‌ی هر یک از دو تصویر بالا با دوستان خود گفت و گو کنید و نظر خود را برای هم‌کلاسی‌های خود بگویید.

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن در خانه

پیامبر اکرم صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَآلِہٖ فَرَمَوْدَنْدَ:

قطره اما دریا

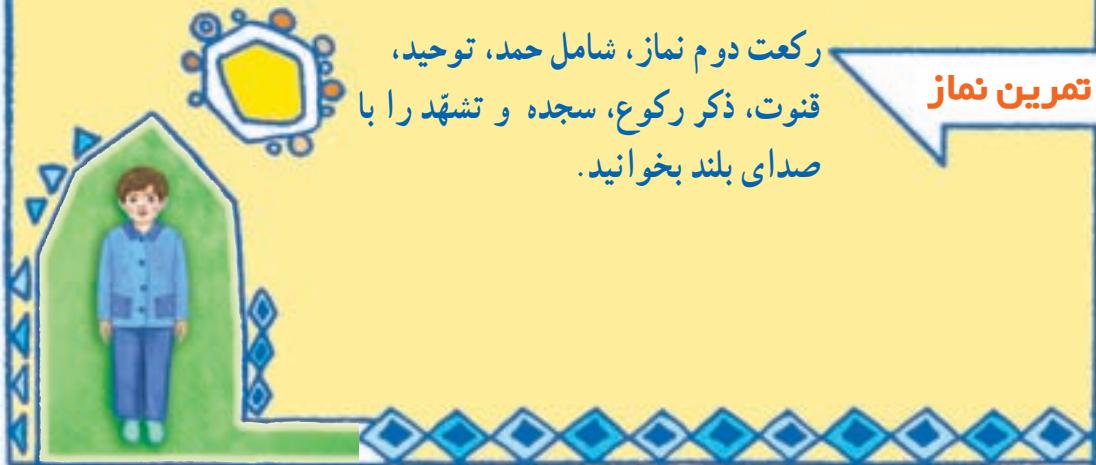
«بهترین شما کسی است که قرآن را فراگیرد

و به دیگران هم بیاموزد.»*

رکعت دوم نماز، شامل حمد، توحید،
قنوت، ذکر رکوع، سجده و تشهید را با
صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای
خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول — آیات ۴۰ تا ۵۱ سوره‌ی شعراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۚ فَلَمَّا
 جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَ إِنَّ لَنَا لَأْجَرًا إِنْ كُنَّا
 نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۖ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقْرَبَينَ
 قَالَ لَهُمْ مُوسَى اللَّهُمَّ مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ۖ فَالْقَوَّا
 حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا
 لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ۖ فَالْقَوَّى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ
 تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۖ فَالْقَوَّى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ
 قَالُوا إِنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ۖ
 قَالَ إِنَّمَّا تُمْلَأُ لَهُ قَبْلَ أَنْ إِذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي
 عَلِمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا قَطِعَنَّ أَيْدِيكُمْ وَ
 أَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا صَلَبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ۖ قَالُوا
 لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ۖ إِنَّا نَظَمْعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا
 رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آيه‌ها

پیروزی حضرت موسى عليه‌السلام

روز مسابقه فرا رسید. فرعون امیدوار بود که جادوگرانش،
حضرت موسى عليه‌السلام را شکست دهند.

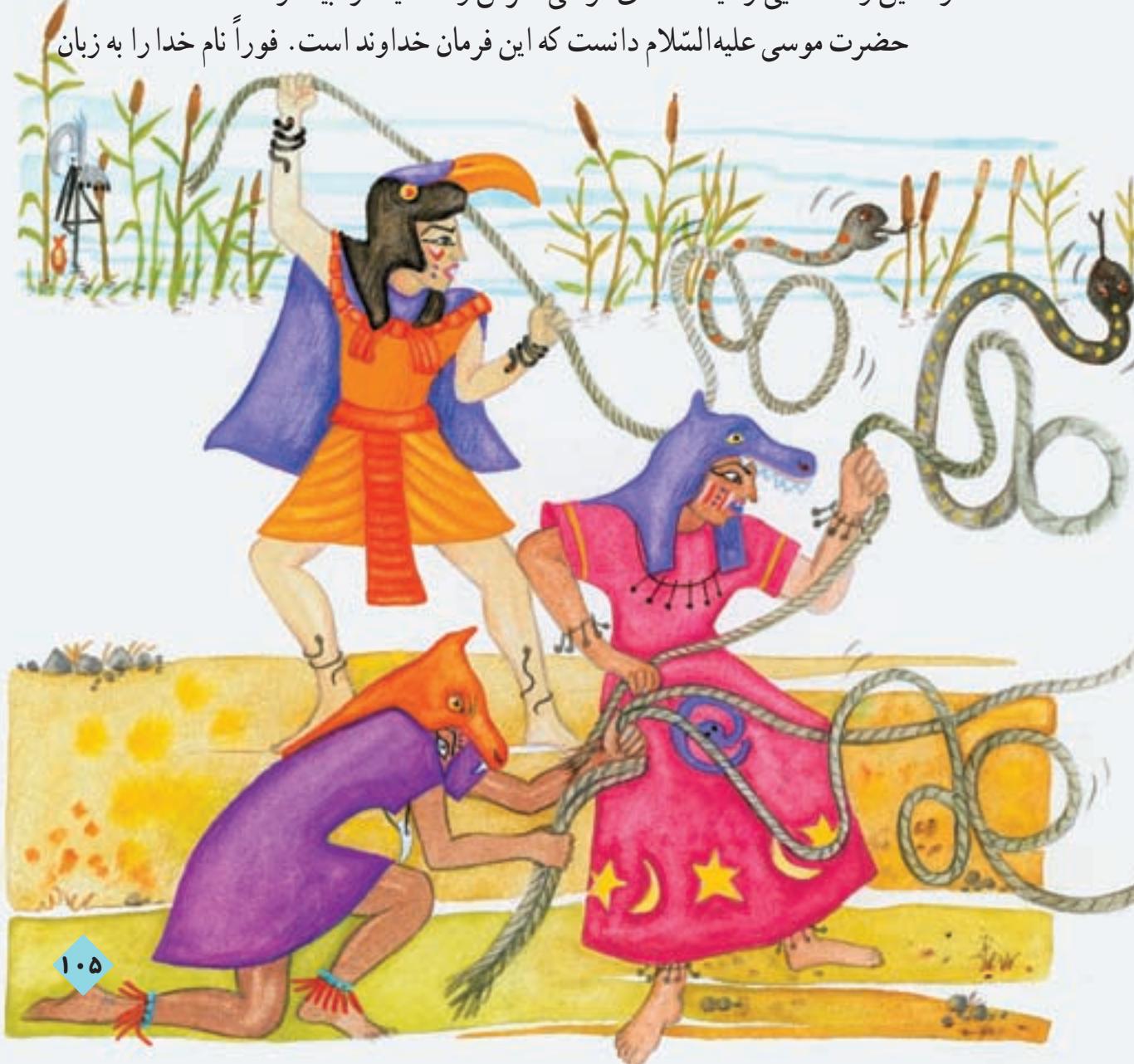

پیش از شروع مسابقه جادوگران به فرعون گفتند: اگر ما بر موسی پیروز شویم، آیا پاداشی خواهیم داشت؟

فرعون گفت: آری! پاداش بزرگی می‌گیرید و مقام بالایی خواهید یافت.
جادوگران چوب‌ها و ریسمان‌های خود را بر زمین انداختند و آن‌ها را مانند مارهایی به حرکت درآوردند.

حضرت موسی علیه السلام نگران شد که مبادا مردم فریب جادوگران را بخورند. اما در همین وقت ندایی رسید که: ای موسی! نترس و عصایت را بینداز.

حضرت موسی علیه السلام دانست که این فرمان خداوند است. فوراً نام خدارا به زبان

آورد و عصایش را انداخت. ناگهان عصا به اژدهای بزرگی تبدیل شد و در یک چشم به هم زدن، همه‌ی مارها را بلعید.

جادوگران از دیدن این معجزه‌ی بزرگ
چنان به وحشت افتادند که تا چند دقیقه
زبانشان بند آمده بود و نمی‌توانستند چیزی
بگویند. آن‌گاه در همان جا به سجده افتادند
و گفتند: «آمَنَا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ، رَبِّ مُوسَىٰ وَ
هَارُونَ» — ما به پروردگار جهانیان یعنی
پروردگار موسی و هارون ایمان آوردیم — و
شهادت می‌دهیم که موسی راست می‌گوید
و پیامبر خداست.

فرعون که خود را شکست خورد
می‌دید، با خشم فریاد زد: چگونه پیش از آن

که من به شما اجازه بدهم، ایمان آوردید؟! دستور می‌دهم دست‌ها و پاها‌یتان را
بُرند و همه‌ی شما را بر تنه‌ی درختان خرما به دار بکشند!
جادوگران، بدون آن که بترسند، گفتند: ای فرعون! «إِنَّا يَرَبُّ الْعَالَمِينَ» ما
به پروردگار جهانیان ایمان آورده‌ایم و از ایمان خود برنمی‌گردیم. تو فقط می‌توانی
ما را بکُشی؛ ولی ما از خدا می‌خواهیم که در این راه به ما صبر و شکیباًی بدهد و
امیدواریم که گناهان ما را ببخشد و به ما پاداش جاودانه بدهد.

انس با قرآن در خانه

(رسول اکرم ﷺ علیه و آله فرمودند:

قطره اما دریا

«هر کسی در کودکی قرآن بخواند، به او

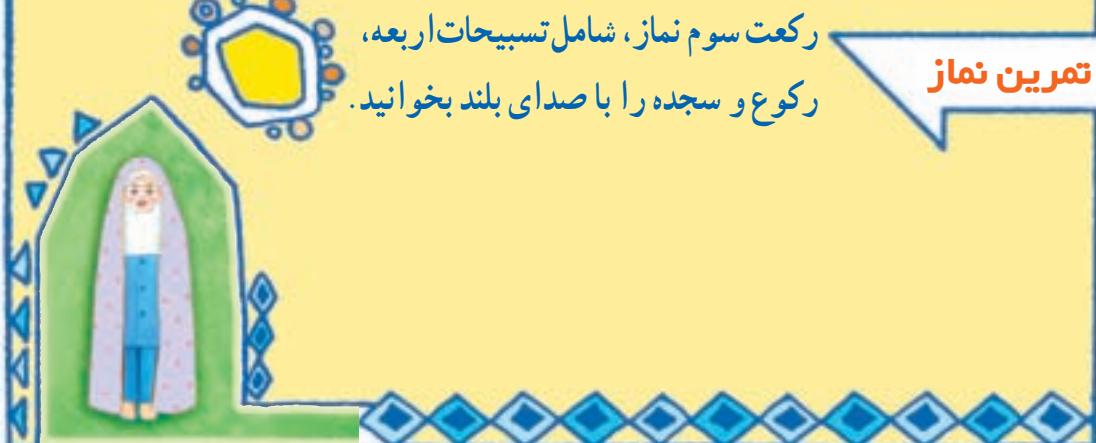
عقل و دانش داده می شود.»*

ركعت سوم نماز، شامل تسبیحات اربعه،

ركوع و سجده را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

خانواده خود با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

تمرین اول — آیات ۳۶ تا ۴۴ سوره‌ی شوری را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

فَمَا أُتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ
 خَيْرٌ وَ أَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءامَنُوا وَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۲۶

وَ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ وَ إِذَا مَا
 غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ۲۷ وَ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَ
 أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ أَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
 يُنْفِقُونَ ۲۸ وَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ
۲۹
 وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مُثْلُهَا فَمَنْ عَفَ وَ أَصْلَحَ
 فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ أَنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ۴۰

وَ لَمَنْ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ
 سَبِيلٍ ۴۱ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَ
 يَيْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
۴۲
 وَ لَمَنْ صَبَرَ وَ غَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ وَ مَنْ
 يُضْلِلُ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَ تَرَى الظَّالِمِينَ
 لَمَّا رَأُوا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍ مِنْ سَبِيلٍ ۴۳

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر داشت آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَأَمْرُهُمْ شورٰي بَيْنَهُمْ

افراد با ایمان، کارهای خود را

با مشورت یک دیگر انجام می‌دهند.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۳۸

شوری : مشورت

درباره‌ی تصویر با دوستانتان مشورت کنید و نظرتان را برای هم‌کلاسی‌های خود بیان نمایید.
این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن در خانه

در حدیثی از هضرت فاطمه‌ی زهرا سلام الله علیها آمده
است که ایشان فرمودند:

قطره اما دریا

* «من خواندن کتاب خدا را بسیار دوست دارم.»

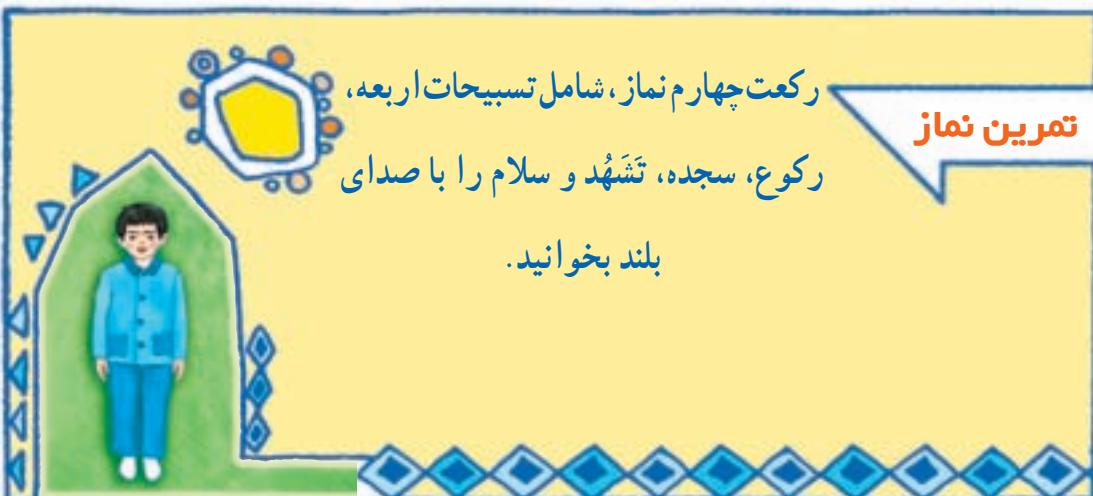

ركعت چهارم نماز، شامل تسبیحات اربعه،

تمرين نماز

ركوع، سجده، تشهید و سلام را با صدای

بلند بخوانيد.

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

انس با قرآن

خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

* نهج الحياة، ص ۲۷۱

تمرین اول — آیات ۷۳ تا ۷۷ سوره‌ی قصص را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

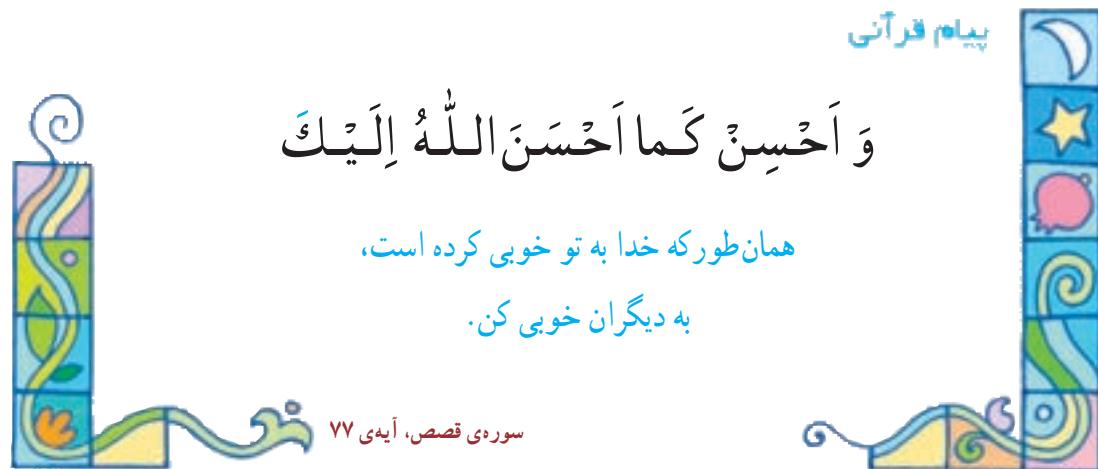
وَ مِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَ النَّهارَ لِتَسْكُنوا
 فِيهِ وَ لِتَبَتَّغوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ^{۷۳}
 وَ يَوْمَ يُنادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ سُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
 تَرْعَمُونَ^{۷۴} وَ نَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هاتُوا
 بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
 يَفْتَرُونَ^{۷۵} إِنَّ قارونَ كَانَ مِنْ قَوْمٍ مُوسَى فَبَغَى
 عَلَيْهِمْ وَ ءاتَيْناهُ مِنَ الْكُنوزِ مَا أَنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنْوِيَ
 بِالْعُصَبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرَحِينَ^{۷۶} وَ ابْتَغِ فِي مَا
 ءاتاكَ اللَّهُ الدَّارُ الْأَخِرَةَ وَ لَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا
 وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَبْغِ الْفَسَادَ
 فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ^{۷۷}

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانشآموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

همان طور که خدا به تو خوبی کرده است،
به دیگران خوبی کن.

سوره‌ی قصص، آیه‌ی ۷۷

در باره‌ی تصویر بالا با دوستان خود صحبت کنید و نظرتان را برای معلم و هم‌کلاسی‌هایتان بگویید.
پیام قرآنی درس را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن در خانه

حضرت علی علیه‌السلام فرمودند:

قطره اما دریا

«قرآن را فرآگیرید،

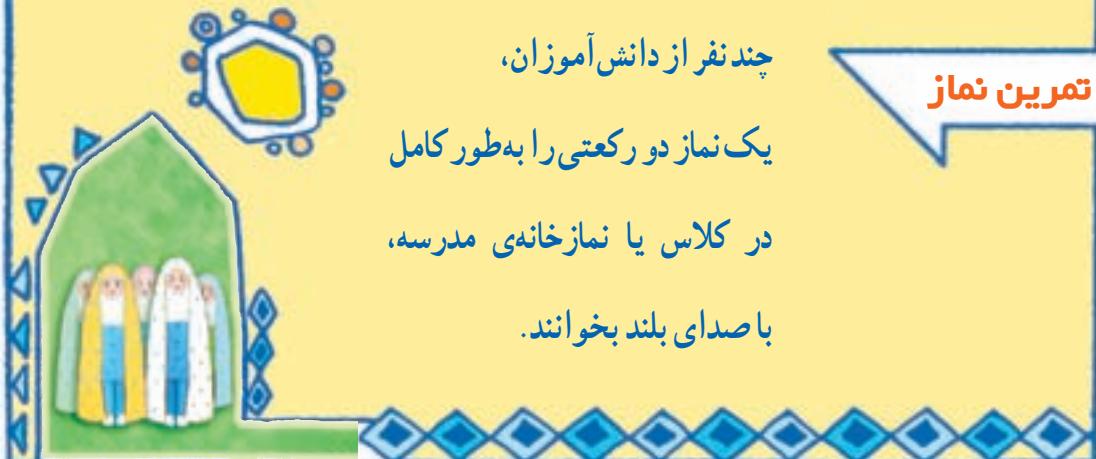
زیرا قرآن نیکو ترین سخن‌هاست.»*

چند نفر از دانش‌آموزان،

تمرین نماز

یک نماز دور کعتی را به طور کامل

در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه،

با صدای بلند بخوانند.

انس با قرآن

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول — سوره‌های عادیات و قارعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر

بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبَّحَا ۖ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحَا ۖ

فَالْمُغَيْرَاتِ صُبَحَا ۖ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعاً ۖ

فَوَسْطَنَ بِهِ جَمْعاً ۖ إِنَّ الْأَنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۖ

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَلِكَ لَشَهِيدٌ ۖ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ۖ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بَعْثَرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۖ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۖ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئذٍ لَخَبِيرٌ ۖ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

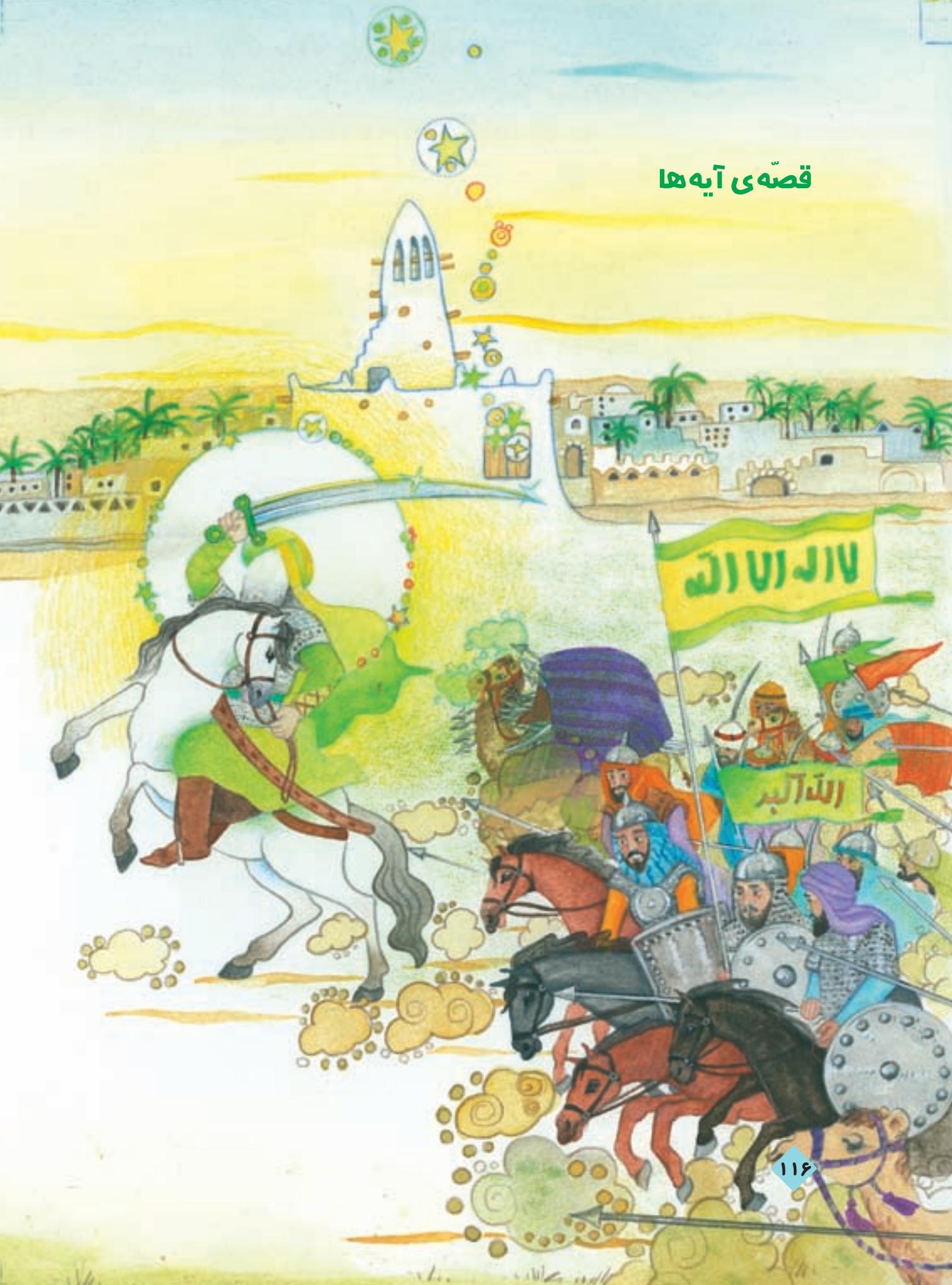
الْقَارِعَةُ ۖ مَا الْقَارِعَةُ ۖ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۖ

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثُ ۖ وَ تَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۖ فَامَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۖ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۖ

وَ امَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۖ فَأُمَّهُ هَاوِيَةٌ ۖ وَ مَا أَدْرَاكَ مَا هِيَةٌ ۖ نَارٌ حَامِيَةٌ ۖ

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر داشت آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آيه‌ها

صبح پیروزی

یک روز مردی دوان دوان پیش پیامبر اکرم صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِہِ آمَد و با ناراحتی گفت: عده‌ای از دشمنان در بیابان‌های اطراف مدینه جمع شده‌اند و می‌خواهند به مدینه حمله کنند. پیامبر به مسجد رفتند و این موضوع را به مردم گفتند. عده‌ای از مسلمانان برای دفاع آماده شدند و به سوی دشمن حرکت کردند، ولی نتوانستند آن‌ها را شکست دهند و پس از چند روز به مدینه بازگشتند.

مسلمانان چند بار دیگر هم به جنگ با دشمن رفتند، اما پیروز نشدند؛ تا این که پیامبر از حضرت علی خواستند که با سپاهی به جنگ دشمن بروند.

حضرت علی عَلَیْهِ السَّلَام و گروهی از مسلمانان با سختی‌های فراوان خود را به دشمن رساندند، با آن‌ها شجاعانه جنگیدند و با یاری خدا پیروز شدند.

پیامبر در مدینه منتظر سپاه اسلام بودند که ناگهان فرشته‌ی وحی به سوی ایشان آمد و سوره‌ی عادیات را این‌گونه بر پیامبر خواند: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَادِيَاتِ ضَبَّحَا...» خداوند با فرستادن این سوره به پیامبرا کرم خبر داد که سپاه حضرت علی پیروز شده است. پیامبر با شادی خبر پیروزی را به مسلمانان دادند و همه خوشحال شدند. وقتی سپاهیان اسلام به مدینه برگشتند، پیامبرا کرم به استقبال آن‌ها رفتند و با خوشحالی به حضرت علی گفتند: «خداوند و پیامبرش از تو راضی هستند.»

انس با قرآن در خانه

امّا ه صادق علیه‌السّلام فرمودند:

قطره امّا دریا

* «نگاه کردن به آیات قرآن، عبادت است.»

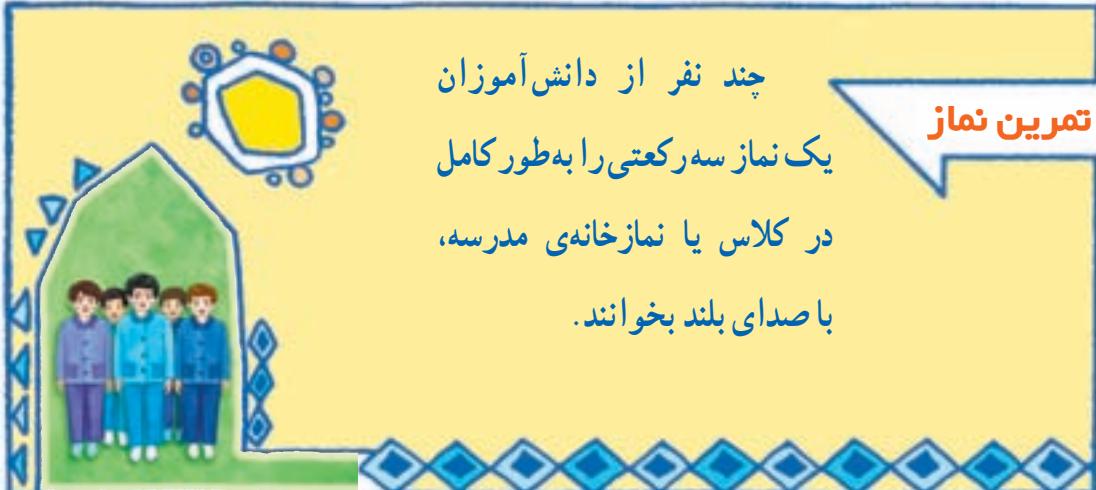
چند نفر از دانشآموزان

تمرین نماز

یک نماز سه رکعتی را به طور کامل

در کلاس یا نمازخانه مدرسه،

با صدای بلند بخوانند.

انس با قرآن سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

انس با قرآن

خانواده خود با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول — آیات ۷۹ تا ۸۳ سوره‌ی بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ
يَقُولُونَ هُذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَسْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِمَّا كَتَبْتُ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِمَّا
يَكْسِبُونَ ۗ وَ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَامًا
مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ
عَهْدَهُ وَأَمَّا تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۗ بَلِي مَنْ
كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۗ وَالَّذِينَ ءامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ۗ وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا
تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَ
أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّتُمُ إِلَّا قَلِيلًا
مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ۗ

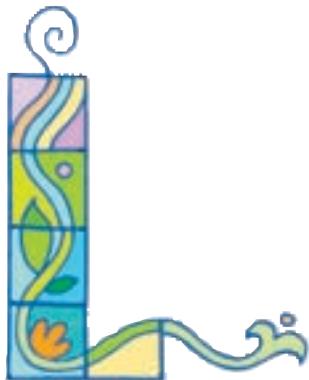
تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر داشت آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

با مردم به زبان خوش سخن بگویید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۸۳

نَاسٌ : ...

برای تصویر بالا داستانی بگویید و برای هم‌کلاسی‌های خود تعريف کنید.

پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن در خانه

پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ فرمودند:

قطره اما دریا

* «قرآن را بیاموزید و آن را بسیار بخوانید.»

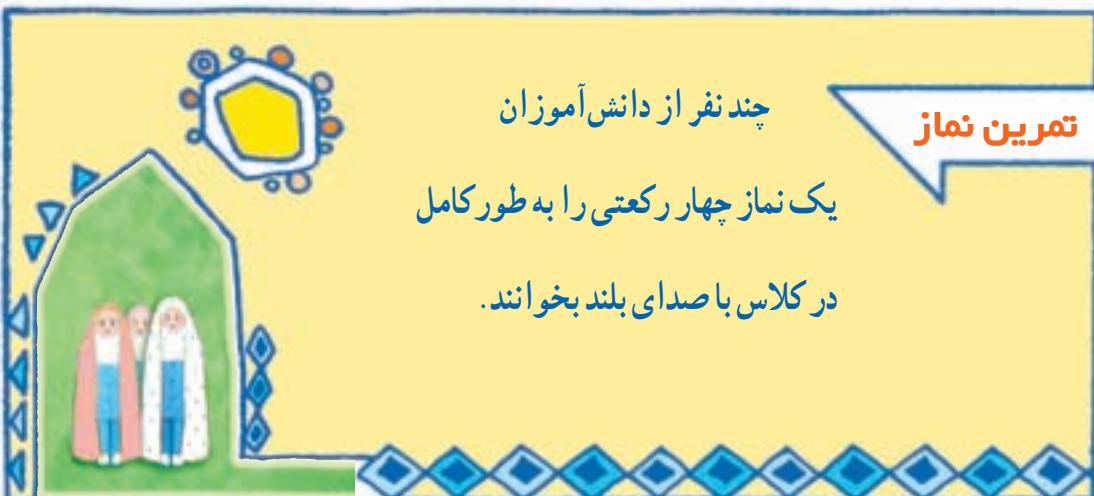

چند نفر از دانشآموزان

تمرين نماز

یک نماز چهار رکعتی را به طور کامل

در کلاس با صدای بلند بخوانند.

سعی کنید هر روز تعدادی از آیات درس را برای اعضای

انس با قرآن

خانواده‌ی خود با صدای بلند بخوانید.

درس آخر

قرآن در تابستان

دانشآموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که با تلاش خود سال تحصیلی را با موفقیت گذرانده‌اید.
شما در این سال چیزهای بسیاری آموختید و اینک می‌توانید قرآن کریم – کتاب
آسمانی – خود را بخوانید و از آن بهره ببرید.

در تابستان مدرسه تعطیل می‌شود، اما خواندن قرآن تعطیل نمی‌شود. چه خوب
است اینک که خواندن قرآن را آموخته‌اید، هر روز مقداری قرآن بخوانید. به کمک
پدر و مادر یا خواهر و برادر بزرگ‌تر خود، این کار را از روی قرآنی که در خانه
دارید، انجام دهید.

***

در کتاب درسی نیز برای هر هفته از تابستان، یک صفحه از قرآن کریم در نظر
گرفته شده است. شما هر روز، تعدادی از آیات مربوط به آن هفته را بخوانید تا به
این ترتیب هم به سفارش پیامبر اعظم و امامان معصوم علیهم السلام عمل کرده باشید
و هم در این کار مهارت بیشتری پیدا کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگویید، قرآن بخوانید و هر وقت
می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمٌ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى

لِلْمُتَّقِينَ ۝ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

وَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ

مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَ بِالْأُخْرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَ

أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ إِنَّدَرَتْهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ
 لَا يُؤْمِنُونَ ۖ خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَ عَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَ
 عَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۗ وَ مِنَ النَّاسِ
 مَنْ يَقُولُ إِيمَانًا بِاللَّهِ وَ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۘ
 يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَ الَّذِينَ إِيمَانُهُمْ وَ مَا يَخْدِعُونَ إِلَّا أَنفُسُهُمْ
 وَ مَا يَشْعُرُونَ ۚ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَرَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
 وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْدِبُونَ ۚ وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ
 لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ۚ أَلَا إِنَّهُمْ
 هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَ لَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ۚ وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ إِيمَانُهُمْ كَمَا
 إِيمَانَ النَّاسِ قَالُوا أَنُوْمَنُ كَمَا إِيمَانَ السُّفَهَاءِ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ
 وَ لَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ۚ وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ إِيمَانُهُمْ قَالُوا إِيمَانًا وَ
 إِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ
 ۚ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَ يَمْدُدُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۚ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُ الصَّلاةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبَحْتُ تِجَارَتُهُمْ وَ
 مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۚ

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ
 بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبَصِّرُونَ ۚ ۱۷ صُمُّ بُكُّمْ عُمُّى
 فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ۚ ۱۸ أَوْ كَصِيرٌ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَ رَعْدٌ
 وَ بَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي إِذَا نِهَمُ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَدَرَ الْمَوْتِ
 وَ اللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ۖ ۱۹ يَكادُ الْبَرْقُ يَخْطُفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا
 أَضَاءَ لَهُمْ مَشْوَا فِيهِ وَ إِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ
 لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ يَا
 أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقَوْنَ ۚ ۲۱ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَ السَّمَاءَ بَنَاءً وَ
 أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الشَّمَراتِ رِزْقًا لَكُمْ
 فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۚ ۲۲ وَ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ
 مِمَّا نَرَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَ ادْعُوا شُهَدَاءَ كُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ ۲۳ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ لَنْ تَفْعَلُوا
 فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۚ ۲۴

وَ بِسْرِ الَّذِينَ ءامَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلُّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
 قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَ أُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًًا وَ لَهُمْ
 فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا
 يَسْتَحِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعْوَضَهُ فَمَا فَوْقَهَا فَإِنَّمَا الَّذِينَ
 ءامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَ أَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
 فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهِذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَ يَهْدِي
 بِهِ كَثِيرًا وَ مَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ
 عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ مَا أَمْرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
 يَوْصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾
 كَيْفَ تَكْفُرونَ بِاللَّهِ وَ كُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمْتَكِّمُ
 ثُمَّ يُحِيِّكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا
 فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَاهُنَّ سَبْعَ
 سَمَاوَاتٍ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ
 فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَ
 نُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۚ ۲۰ وَعَلَمَ إِدَمَ الْأَسْمَاءَ
 كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَيْسُؤُنِي بِاسْمَاءِ هُؤُلَاءِ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ ۲۱ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْنَا إِنَّكَ
 أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۖ ۲۲ قَالَ يَاءَدُمُ أَنْبَئُهُمْ بِاسْمَاهِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَاهُمْ
 بِاسْمَاهِهِمْ قَالَ اللَّهُمَّ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ
 مَا تُبَدِّلُ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۚ ۲۳ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِإِدَمَ
 فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبِي وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۚ ۲۴ وَقُلْنَا
 يَا إِدَمَ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغْدًا حَيْثُ شِئْتُمَا
 وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ۚ ۲۵ فَازَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ
 عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ
 وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقْرٌ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ۚ ۲۶ فَتَلَقَّى إِدَمُ مِنْ
 رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ ۖ ۲۷

قُلْنَا هَبِطْوَا مِنْهَا جَمِيعًا فَامَا يَا تِينَكُمْ مِنْيٰ هُدًى فَمَنْ تَبَعَ هُدًى فَلَا خَوْفٌ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرَجُونَ ۚ ۲۸ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِيمَانِنَا أُولَئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۚ ۲۹ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِي الَّتِي
 أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّاَيَ فَارَّهُوْنَ ۚ ۳۰
 وَءَامِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرِ بِهِيَ وَلَا
 شَتَرُوا بِإِيمَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّاَيَ فَاتَّقُونَ ۚ ۳۱ وَلَا تَلِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
 وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۚ ۳۲ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
 وَأَرْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ۚ ۳۳ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْإِيمَانِ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ
 أَنْتُمْ تَلْوَنَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۚ ۳۴ وَاسْتَعِنُوا بِالصَّبَرِ وَالصَّلَاةِ وَ
 إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاصِعِينَ ۚ ۳۵ الَّذِينَ يَظْنُونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ
 وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۚ ۳۶ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ
 عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۚ ۳۷ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي
 نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفاعةً وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَ
 لَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۚ ۳۸

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُم مِّنْ أَلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ
 أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ
 وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَانْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا أَلِ فِرْعَوْنَ وَآتَئْنَمْ
 تَنْظُرُونَ ۝ ۵۰ وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَى أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ أَتَخَذَيْتُمُ الْعِجْلَ
 مِنْ بَعْدِهِ وَآتَيْتُمْ ظَالِمُونَ ۝ ۵۱ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ ۵۲ وَإِذْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ
 لَعَلَّكُمْ تَهَتَّدُونَ ۝ ۵۳ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ
 أَنفُسَكُمْ بِإِتْخَادِكُمُ الْعِجْلَ فَتَوَبُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ
 ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنَّدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ
 وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ جَهْرًا
 فَاخَذَنَّكُمُ الصَّاعِقَةُ وَآتَيْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝ ۵۵ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِّنْ بَعْدِ مَوَتِكُمْ
 لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ ۵۶ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَرْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ
 وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمْنَا وَلَكِنْ
 كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝ ۵۷

وَ إِذْ قُنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرِيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغْدًا
 وَ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَ قُولُوا حِطَّةٌ نَعْفُرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَ
 سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ٥٨ فَبَدَلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
 فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْنًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ٥٩ وَ
 إِذْ أَسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا أَصْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَأَنْفَجَرَتْ
 مِنْهُ أَنْتَا عَشَرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَ اشْرَبُوا
 مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَ لَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ٦٠ وَ إِذْ قُلْتُمْ
 يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجَ لَنَا مِمَّا
 تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِثَائِهَا وَ فوْمِهَا وَ عَدَسِهَا وَ بَصَلِهَا قَالَ
 أَتَسْتَبَدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ إِهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا
 سَأَلْتُمْ وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْذِلَّةُ وَ الْمُسْكَنَةُ وَ بَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ
 بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا
 عَصَمُوا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ ٦١

إِنَّ الَّذِينَ ءامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَىٰ وَالصَّابِئِينَ مَنْ
ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرٌ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَ
رَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُدُوا مَا إِاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعْلَّكُمْ
تَتَّقَوْنَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّتُمُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ
رَحْمَتُهُ لَكُنْتُم مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ
فِي السَّبَّتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا
بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ
لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُرُوًّا قَالَ
أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنَ لَنَا
مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ
فَأَفْعَلُوا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنَ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ
إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسْرُ النَّاطِرِينَ ﴿٦٩﴾

قالُوا إِذْ دَعَ لَنَا رَبُّكَ يُبَيِّنُ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَسَابَةٌ عَلَيْنَا وَ إِنَّا
 إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ
 تُشِيرُ إِلَى الْأَرْضِ وَ لَا تَسْقِي الْحَرَثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةٌ فِيهَا قَالُوا إِلَآنَ
 حِئْتَ بِالْحَقِّ فَدَبَحُوهَا وَ مَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ۖ وَ إِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا
 فَادَارَتُمْ فِيهَا وَ اللَّهُ مُحْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۚ فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ
 بِيَعْصِيْهَا كَذِيلَكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَ يُرِيكُمْ إِيمَانَهُ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
 ثُمَّ قَسَّتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فِيهِي كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُ
 قَسْوَةً وَ إِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ إِلَانْهَارُ وَ إِنَّ مِنْهَا لَمَا
 يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَ إِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ
 مَا اللَّهُ بِغَايِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۚ افَتَظَمِعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَ
 قَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ وَ مِنْ بَعْدِ ما
 عَقَلُوهُ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ ۚ وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا إِيمَنا وَ
 إِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَيْ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
 لِيُحَاجِّوْكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۖ

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرِّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ ٧٧ وَ مِنْهُمْ
 أُمِيَّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانَىٰ وَ إِنَّهُمْ إِلَّا يَظْنُونَ ٧٨
 فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ
 عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِمَّا كَتَبْتُ أَيْدِيهِمْ وَ
 وَيْلٌ لَّهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ٧٩ وَ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا
 مَعْدُودَةً قُلْ أَتَخَذُتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ
 أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ٨٠ بِلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً
 وَ أَحاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خالِدونَ ٨١ وَ الَّذِينَ ءامَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ
 أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خالِدونَ ٨٢ وَ إِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي
 إِسْرَائِيلَ لَا تَبْعَدُونَ إِلَّا اللَّهُ وَ بِالْوَالِدِينِ إِحْسَانًا وَ ذِي الْقُرْبَى
 وَ الْيَتَامَىٰ وَ الْمَسَاكِينِ وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَ اتُّوِّلُ الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَ أَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ٨٣

وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا سَفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُمْ
 مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَزْتُمْ وَأَتَيْتُمْ تَشْهِدُونَ ٨٤ ثُمَّ أَتَيْتُمْ هُؤُلَاءِ
 تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِّنْكُمْ مِّنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ
 عَلَيْهِمْ بِالْأَثْمِ وَالْعُدُوانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارِيٌّ تُفَادُوهُمْ وَهُوَ
 مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِيَعْصِيِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ
 بِيَعْصِيِ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِرْزٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
 تَعْمَلُونَ ٨٥ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِإِلَّا خِرْزٌ
 فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنَصَّرُونَ ٨٦ وَلَقَدْءَا تَبَيَّنَ
 مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرَّسُولِ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
 مَرِيمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدَنَا بِرُوحِ الْقُدْسِ أَفَكَلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا
 لَا تَهُوَى أَنفُسَكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ
 وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفُرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا
 يُؤْمِنُونَ ٨٧

فهرست کلمات

کلمه‌های ترجمه شده در کتاب آموزش قرآن پایه‌های دوم و سوم ابتدایی

کلمه	معنا	پایه/درس	کلمه	معنا	پایه/درس
	خوبی، کار خوب	۱۰/۳	خیر	پاداش	اجر
	کارهای خوب	۷/۳	حیرات	آخرت	آخرة
	بهترین کار	۱/۳	حَيْرَالْعَمَلِ	کار خوب ، نیکی	إحسان
	دُنْيَا	۳/۲	دُنْيَا	بزرگ تر	أكْبَر
				خدا	الله
				خدا	الله
	ذَرَة	۱۱/۳	ذَرَة	بینا	بَصِير
				فرزندم	بُنَى
				پیام	بیان
	پروردگار	۸/۳	رَبِّ		
	پروردگار ما، پروردگارا	۱۲/۲	رَبَّنا	پاداش	جزاء
	بخشنده	۱/۳	رَحْمَن		
	رحمت	۱۲/۲	رَحْمَة		
	مهربان	۱/۳	رَحِيم	خیر و خوبی	حسنة
	روزی	۱۵/۲	رَزْق	سپاس و ستایش	حمد

کلمه	معنا	پایه/درس
عُسْرٌ	سختی	۱۱/۲
عَظِيمٌ	بزرگ	۱/۳
عِلْمٌ	دانش	۸/۳
ق		
رَسُولٌ	پیامبر	۱/۳
سُبْحَانَ اللّٰهِ	رسول	
عَيْبٌ وَنَقْصٌ نَدارد	سبحان	
ش		
شَرٌّ	بدی، بد	۱۱/۳
شُورَىٰ	مشورت	۱۲/۳
صَلَاةٌ	صلوة	
ل		
نَمازٌ	نماز	۵/۲
طَيِّبَاتٌ	طیبات	۴/۲
ط		
ظَالِمِينَ	ظالمین	۱۵/۳
جَهَانِيَانَ	عالَميَنَ	۱/۳
ظ		
مُحِسِّنٌ	نيکوکاران	۱۶/۲
مَرْحَمَةٌ	مهربانی	۱۶/۳
مُسْرِفٌ	اسراف کنندگان	۹/۲
مُفْسِدٌ	بدکاران	۵/۳
مَلَائِكَةٌ	ملائکه، فرشتگان	۲/۲

کلمه	معنا	پایه/درس
ن	نار	آش
نار	ناس	مردم
نَاس	نعمَة	يَسِّر
نَعَمَة	وَالْكَدِينِ	پدر و مادر
ج	جِئْنِ	يُحِبُّ
جِئْنِ	روز	يَوْمٌ
يَوْمٌ	روز قیامت	يَوْمِ الدِّينِ
يَوْمِ الدِّينِ	دوست دارد	۱۵/۲

بیش تر بخوانیم، بیش تر بدانیم

ردیف	نام کتاب	سال انتشار	گردآورنده / نویسنده / مترجم	ناشر
۱	قرآن کریم (کم علامت)	-	-	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
۲	قرآن کریم (کم علامت)	-	-	انتشارات مدرسه
۳	قرآن مجید جزء سی ام	۸۱	محمد مهرانی	مرکز فرهنگی و انتشاراتی ایتاء
۴	آموزش روحانی قرآن کریم و جزء سی ام	۸۲	سید مهدی سیف	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
۵	آموزش روحانی قرآن برای دانش آموزان دوره‌ی ابتدایی	۸۰	غلامباس سرشور خراسانی	آستان قدس رضوی
۶	آخرین برنده، آخرین سنگ	۷۸	مهردی شجاعی	کانون پرورش فکری کودکان و نویانان
۷	قصه‌ی گنج قارون	۷۹	احمد نجیب - ترجمه: قاسم کریمی	آیه‌ی سبز
۸	قصه‌ی خضر و موسی (ع)	۷۸	احمد نجیب - ترجمه: قاسم کریمی	آیه‌ی سبز
۹	قصه‌ی ایوب (ع)	۷۸	احمد نجیب - ترجمه: قاسم کریمی	آیه‌ی سبز
۱۰	جزء سی ام قرآن کریم	۷۸	ترجمه: مصطفی رحماندوست	محراب قلم

بیش تر بخوانیم، بیش تر بدانیم

ردیف	نام کتاب	سال انتشار	ناشر	گردآورنده / نویسنده / مترجم
۱۱	قصه‌های پیامبران، حضرت موسی (ع)	۶۶	كتاب‌های برنده	مصطفی وجدانی
۱۲	قصه‌های پیامبران، حضرت ابراهیم (ع)	۷۸	پیام آزادی	مصطفی وجدانی
۱۳	قصه‌های پیامبران، حضرت نوح (ع)	۷۷	پیام آزادی	مصطفی وجدانی
۱۴	قصه‌های قرآن، سلیمان و ملکه‌ی مورچه‌ها	۷۸	همکلاس	مهدی قنبری
۱۵	قصه‌های پیامبران، حضرت یونس (ع)	۷۸	پیام آزادی	مرتضی امین
۱۶	وعده‌ی الهی	۷۸	پیام آزادی	غلامرضا آبروی
۱۷	حضرت داود (ع)	۷۸	پیام آزادی	محمد باقر موسوی - علی اکبر غفاری
۱۸	قصه‌ی آیه‌ها (کارت‌های قصه‌گویی)	۸۸	افق	طراحان: سحرحق‌گو، فاطمه رادبور، ماهنه تذهیبی
۱۹	چراهای شکفت انگیز قرآن کریم (۱ و ۲)	۸۸	محراب قلم	رضانباتی

علمان محمد داویتی کرایی و اشنی آموزان و صاحب تظاون می توانند نظر اصلاحی خود را درباره می طلب
این کتاب از طبق نامه برش اشانی تهران - صندوق پستی ۲۶۲ ۱۵۸۵۵ - کودک ادبی مریوط و یادداشتگار (Email:
talif@talif.sch.ir) میال نمایند.

دکتر ناصر زینی و تایپ کتاب: زینه ای